

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΑΙΔΕΥΤΑΙ ΑΙΕ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΔΙ.

Τόμος Γ'.
ΑΡΙΘΜ. 21 (69).

Συνδρομή, αρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου Έτους, εξάμηνος μόνος
και προπληρωτική: Πενταχού φράγκ. χρ. 10 η μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.
τῆ 1/13. Νοεμβρίου 1887.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

Ἐγεννήθη ἐν Σμύρνῃ κατὰ τὸ ἔτος 1814, κατὰ δὲ τὸ 1821 διεσώθη μετὰ τῶν γονέων εἰς Τεργέστην καὶ ἐν ἔτει 1827 εἰσῆχθη εἰς ἐκπαιδευτικὸν τι κατὰστημα τῆς Γενεύης, ἔνθα παρέμεινε μέχρι τοῦ 1830. Κατόπιν ἐπανῆλθεν εἰς Τεργέστην ὅπως ἀσκηθῆ εἰς τὸ ἐμπόριον κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἀποβιώσαντος τούτου ἐν ἔτει 1832, μετὰ ἐν ἔτος μετέβη εἰς Μόναχον, ὅπου ἐδέησε νὰ ὑποστῆ γυμνασιακὰς ἐξετάσεις διὰ νὰ γείνη δεκτὸς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Τὸ γυμνασιακὸν τοῦ Ἀπολυτήριον εἶνε ὑπογεγραμμένον καὶ ὑπὸ τοῦ Döllinger ὡς βασιλικῷ Ἐπιτρόπου.

Μέχρι τοῦ 1835 ἠκολούθησεν ἐν Μονάχῳ τὰ φιλοσοφικὰ μαθήματα, ἔκτοτε δ' ἐν Βερολίνῳ ταῦτα καὶ τὰ νομικὰ. Ἐν ἔτει 1837 ἐπὶ ἐξαμηνίαν εἰς μόνον τὰ νομικὰ περιορισθεὶς ἔλαβε τὸ διδακτορικὸν δίπλωμα ἐν Χάϊδελβέργῃ. Ἄνευ ἀναβολῆς κατήλθεν εἰς Ἀθήνας, ὅπου ἡ μήτηρ ἔμενε μόνη, ἀποθανούσης τῆς θυγατρὸς ἐν Ναυπλίῳ, καὶ μετὰ ἐν ἔτος ὡς Ἰφηγητῆς τοῦ ἀριστοστατοῦ Πανεπιστημίου παρέδωκε Φυσικὸν Δίκαιον, λαβὼν συνάμα καὶ τὴν ἀδειαν τοῦ δικηγορεῖν.

Μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν παραδόσεων τούτων ἐπεχείρησε τὴν ἐρμηνείαν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Γ'.

ἐν ἔτει 1842 ὡς Ἰφηγητῆς, κατὰ δὲ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1843 διορίσθη Ἐπίτιμος Καθηγητῆς τοῦ αὐτοῦ Δικαίου, ἀντὶ τοῦ Χερτσόγ, ἀπολυθέντος λόγῳ τῆς ξενηλασίας τῶν Βαυαρῶν. Ἄλλ' ἐν ἔτει 1845 ἀπελύθη τῆς Καθηγησίας τὴν προτεραιαν τῆς ἐκλογῆς βουλευτοῦ ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου μετὰ τοῦ Νέγρη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Κωλέττη.

Ἐν ἔτει 1851 διορίσθη Ἀντιπρωτάρχη τοῦ Ἀρείου Πάγου μέχρι τοῦ 1854, ὅτε ἀνετέθη αὐτῷ τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐν τῷ λεγομένῳ Ἰπουργεῖῳ τῆς Κατοχῆς. Μετὰ τρεῖς μῆνας παρητήθη διορισθεὶς Ἐπίτιμος Καθηγητῆς τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1862 ἐξελέχθη πληρεξούσιος Ἀθηνῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει καὶ ἔταξεν ἑαυτὸν μετὰ τῶν λεγομένων Ἐκλεκτικῶν ἀποφυγῶν ἐπιμελῶς τὰ ἄκρα τῶν Πεδινῶν καὶ Ὀρεινῶν.

Κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1863, μετὰ τὴν ἐμφύλιον ρῆξιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐξελέχθη Ἰπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, διατελέσας τοιοῦτος μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ Βασιλέως Γεωργίου. Καὶ πάλιν ἐπὶ Γεωργίου διετέλεσε τοιοῦτος ἐν ἔτει 1864.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἀποτυχῶν ἐν ταῖς βουλευτικαῖς ἐκλογαῖς τοῦ

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

σκύλον, πότε εις βώδι, πότε εις λεοντάρι. Ὁ Πυθαγόρειος ὁμως εὗρηκε τὸν τρομερώτερον ἐξορκισμόν καὶ τὸν διαβάσει ἐστὴ εἰς αἰγυπτιακὴ γλῶσσα βλέποντας μέσ' ἑσὰ μᾶτια τὸ φάντασμα καὶ μετὰ τὴν δύναμιν ἐκείνου τοῦ ἐξορκισμοῦ ἔχωσε τὸν δαίμονα εἰς τὴν πλειὸ σκοτεινὴ κόγχη τοῦ σπιτιοῦ. Εἶδε καλά, διὰ νὰ μὴ ξεχάσῃ, τὸ μέρος, ὅπου ἀφανίσθηκε τὸ φάντασμα καὶ πέφτει καὶ κοιμᾶται ὅλη τὴν νύκτα μετὰ τὴν ἡσυχίαν του. Τὸ πρωῖ, ὅταν ἔλοι πλέον τὸν ἐνόμιζαν χαμένον καὶ ἦσαν βέβαιοι ὅτι ὁ δαίμονας τοῦ ἐστραγγούλισε τὸν λαϊμὸ, ἐκείνος ἐβγήκε ἀναπάντεχα ἔξω, ἐπῆγεν εἰς τὸν Εὐβατιδίου καὶ τὸν ἔφερε τὴν καλὴν εἰδήσιν, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς ἔμπορεῖ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ σπιτί του χωρὶς κενά φέρον. Ὁ Ἀρίγνωτος ὁ ἴδιος τὸν ὠδήγησε μαζῆ μετὰ πολλοὺς ἄλλους, οἱ ὅποιοι ἀπὸ περιέργειαν ἤρχοντο εἰς τὸν τόπον, ὅπου εἶδε νὰ κρημισθῇ ὁ δαίμονας καὶ διέταξε νὰ σκάψουν τὴν γῆν. Ἀφοῦ ἔσκαψαν μίαν ὀργυιᾶν βαθειά, εὗρηκαν ἕνα σκελετόν, τοῦ ὁποίου τὰ κόκκαλα ἦσαν ἐν τάξει. Τὸν ἐβγαλαν λοιπὸν καὶ τὸν ἔθαψαν εἰς ἄλλο μέρος, καθὼς ἔπρεπε, καὶ ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκείνον δὲν πάτησε φάντασμα ἔς ἐκεῖνο τὸ σπιτί. Αὐτὰ ὅλα τὰ ἤκουσα ἀπ' τὸ στόμα τοῦ φίλου μου τοῦ Πυθαγορείου, τοῦ Ἀρίγνωτου.

Ὅταν ἐτελείωσεν ὁ Φυλλίδας, εἶπεν εἰς τῶν ἀπελευθέρων: „Οἱ Πλαταιεῖς φημίζονται ὡς καυχηματῖαι, ἀλλ' ὁ Φυλλίδας εἶχε νὰ κάμῃ καὶ μ' ἕνα ἀρχιψεύστην συμπολιτὴν των.“

„Δὲν ἤξεύρω“, ὑπέλαβεν ἀπαντῶν πρὸς τοῦτον ὁ Φιλοκλῆς, „ἐὰν πρέπη νὰ ὀνομάσωμεν ψεύστας τοὺς τοιοῦτους ἀνθρώπους, ὅποιοι σήμερον κατὰ χιλιάδας ὑπάρχουσι. Ἡ κεφαλὴ τῶν ἐνὲ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου μετὰ τοιαῦτα πράγματα παραγεμισμένη, καὶ τίποτε φυσικὸν δὲν βλέπουν εἰς τὸν κόσμον πλέον, εἰμὴ μόνον θαύματα, πνεύματα καὶ φαντάσματα. Γνωρίζω ἀνθρώπων, ὅστις μετὰ πάσης σοβαρότητος ἰσχυρίζεται, ὅτι εἶδεν ὑπὲρ τὰ χίλια πνεύματα μέχρι τοῦδε. Πιστεύουσι πάντα, ὅσα φλυαροῦσιν οἱ ἀπατεῶνες καὶ παραδέχονται ὅσα ψευδολογοῦσιν οἱ ἀγύρται, καὶ ἐπὶ τέλους πιστεύουσιν εἰς θαυματοργήματα, τὰ ὅποια ἀπαξ ἤκουσαν καὶ συχνὰ κατόπιν διηγῆθησαν καὶ αὐτοί, ὡς νὰ τὰ εἶδον συμβάντα πραγματικῶς.“

„Νομίζω τὸ ἴδιον νὰ συνέβῃ καὶ εἰς τὸν Πλαταιά μου“, εἶπεν ὁ Φυλλίδας. „Ἐφαίνεται ὅτι ἐπίστευεν ἀδιστακτικῶς πᾶν ὅ,τι ἔλεγον ὅτι εἶδε. Ἐνῶ ἄλλως θὰ ἦτο τῷ ὄντι καλοκάγαθος ἀνθρώπος.“

„Καὶ μαζῆ του δὲν θὰ Σε φάνηκε πολὺς ὁ δρόμος“, εἶπεν ἡ μήτηρ.

„Αὐτὸ μάλιστα: ἀλλὰ τόσα ἐφλυαρεῖ, ὥστε μ' ἐμπόδιζεν ἀπὸ τὴν θέαν τῆς ὠραίας φύσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀξιοθεάτων μνημείων, τὰ ὅποια ὑπῆρχον εἰς τὸν δρόμον μου. Εἰς τὰ Λεῦκτρα, μικρὰν σήμερον πολίχνην ἐν μέσῳ μεγάλης πεδιάδος, δὲν εἶχον τίποτε ἀξίον λόγου νὰ ἴδω: ἀλλὰ δὲν ἠμέλησα εἰς τὰς Θεσπιάς τὸν ναὸν τοῦ Ἐρωτος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων ἐλατρεύετο ἰδιαιτέρως ἐκεῖ, καὶ τὸν ὅποιον ἐπεσκεψθῆν διὰ νὰ ἴδω τὸ ὠραῖον τοῦ θεοῦ ἐκείνου ἀγάλμα. Δυστυχῶς ὁμοίωμα μόνον ὑπάρχει τοῦ περιφήμου ἐκείνου ἐκ μαρμάρου ἀγάλματος τοῦ Πραξιτέλους, τὸ ὅποιον ὁ Νέρων εἶχεν ἀπαγάγει ἐκεῖθεν. Τὸ πεφημισμένον τῶν Μουσῶν ἄλσος ἐπὶ τοῦ Ἐλικῶνος καὶ τὴν ἐκεῖ πῶς πλησίον ἀναβλύζουσιν ἱερὰν τῶν Μουσῶν πηγὴν Ἀγανίπην ὡς καὶ τὴν ὀλίγον ἀπωτέρω παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου κειμένην Ἴππου Κρήνην δὲν εἶδον. Ὁ δρόμος μὰς ἔφερε μεσημβρινῶς ἐκεῖθεν κατ' εὐθείαν σχεδὸν γραμ-

μὴν διὰ μέσου τῶν ὑπαρείων τοῦ Ἐλικῶνος λόφον εἰς τὴν Ἀλιάρτον. Ἀριστερᾶ ἔβλεπον ἐπὶ ἀποκρήμου λόφου τὴν πατρίδα τοῦ Ἡσιόδου Ἀσκραν καὶ ἔταν ἐπλησίαζον ἤδη πρὸς τὴν Ἀλιάρτον εἶδον δεξιᾶ πρὸς τὰ κάτω, τὰ ἐρείπια τοῦ Ὀγγηστοῦ. Μόνον ὁ ἀρχαῖος τοῦ Ποσειδῶνος ναὸς ἔσταται ἀκόμη ὄρθιος. Πρὸ ἐμοῦ δ' ἐκεῖτο ἡ Ἀλιάρτος παρὰ τὴν Κοπαῖδα, τῆς ὁποίας ἡ ἐκτεταμένη ἐπιφάνεια ἔφερε τὰ βλέμματά μου νοσερῶς μέχρις ὑμῶν.“

„Ἔως ἐκεῖ λοιπὸν φθάνει ἡ λίμνη μας;“ ἠρώτησεν ἡ Εὐτυχίς.

„Βέβαια, Εὐτυχίς: ἡ λίμνη εἶνε μεγάλη, ὅταν μάλιστα γεμίσῃ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξίν. Ἐχει ἔκτασιν 380 σταδίων (δέκα περίπου γερμ. μιλίων), καθὼς λέγει καὶ ὁ Στράβων μας.“

„Εὐρίσκονται πραγματικῶς εἰς τὴν Ἀλιάρτον αἱ καταβόθραι“, ἠρώτησε καὶ πάλιν ἡ Εὐτυχίς, „διὰ τῶν ὁποίων τὸ νερὸν τῆς λίμνης χύνεται κάτωθεν τῆς γῆς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ξηραίνεται σχεδὸν ὀλοτελῶς κατὰ τὸ θέρος ἡ λίμνη;“

„Εὐρίσκονται Εὐτυχίς μου“, εἶπεν ὁ Φιλοκλῆς. „Ἄντικρυ μάλιστα τῆς Ἀλιάρτου καὶ διευθύνονται πρὸς τὴν εὐβοϊκὴν θάλασσαν. — Εἰς τὴν Ἀλιάρτον θὰ ἤβρες βέβαια, παιδί μου, εἰς τοῦ φίλου μου, τὸ ἄλογό μου.“

„Ναί, ἀλλὰ ὁ ξένος μὰς ἔλειπε μετὰ τοῦ υἱοῦ του εἰς Χαλιίδα δι' ἐμπορικᾶς τοῦ ὑποδέσσει καὶ μόνον ὑπηρετᾶς συνήτησα κατ' οἶκον. Ἐκ τούτου ἠναγκάσθη νὰ προχωρήσω τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν ὀλίγον ἀκόμη, διὰ νὰ φθάσω σήμερον πλησίον Σας ὅσον τὸ δυνατόν ἐνωρίτερα. Ἀπὸ τὰς Πλαταιᾶς ἕως ἐκεῖ εἶχον ἤδη διατρέξει 200 περίπου στάδια (5 μιλ.) καὶ ἀκόμη δὲν εἶχε βραδυάσει. Ἐχωρίσθη λοιπὸν ἀπὸ τὸν Ἀθηναῖον ἱπποκόμον καὶ ἤρχισα τὸν δρόμον μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ φθάσω τὸ ἴδιον ἐσπέρας εἰς τὰς Ἀλαλομενάς, αἱ ὅποια ἀπέχον 60 μόνον στάδια ἐκεῖθεν. Οἱ ὑπηρετᾶί μου δὲν ἤρεσαν βέβαια τὴν ἀπόφασίν μου ἐκείνην, ἀλλ' ἐγὼ τοῖς ἀφήναι τὸν Ξάνθον, διὰ νὰ φορτώσουν τὰ πράγματα, καὶ ἐπροχώρησα πεζός. Ὁραῖος καὶ ὄντως μεγαλοπρεπῆς ἦτον ὁ δρόμος διὰ τῆς πεδιάδος μεταξὺ τῆς λίμνης καὶ τῶν κλιτύων τοῦ Ἐλικῶνος: ἡ ὁδὸς διέρχεται κατὰ τὸ πλεῖστον παρὰ τοὺς πρόποδας βραχωδῶν καὶ διὰ δρυῶν καὶ ἐσπερινῆν τοῦ ἡλίου κατὰ κλισίαν ἔρριπτον κατὰ μῆκος τὰς σκιὰς τῶν ἐπὶ τῆς χλοηφόρου πεδιάδος, ἐνῶ ἡ λίμνη ὀπήστραπτεν ἐτι ἐκ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Ἡρεμῖα ἄκρα καὶ γαλήνη καθίστων ἔξοχον τὴν πρὸ ἐμοῦ εἰκόνα. Αἶλοι ἀπὸ τῶν βράχων καὶ τῶν χαραδρῶν ἐκελάρουν αἱ πηγαὶ καὶ τὰ ρυάκια, τρέχοντα πρὸς τὴν λίμνην ὑπὸ σπέκην ἐκ γλῶσῃς καὶ ἀνθέων. Εἰς τὸν δροσερὸν τῶν λειμῶνων χόρτον ἔβροσκον ἀγέλαι καὶ ὑπὸ τὰ φυλλώματα τῶν λόφων ἀντήχει τὸ ἄσμα τῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὴν μεσημβρινὴν θερμότητα καὶ νάρκην ἀφύπνιζον τὴν περίξ φύσιν εἰς νέαν, τὴν ἐσπερινὴν ζωὴν. Ἄλλ' ἡ ζωηρότερα κίνησις ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς λίμνης αὐτῆς. Ἐκεῖ ἔσπευσαν μυριάδες ἐνύδρων πτηνῶν, ἄλλοτε κατὰ σμήνη ἐν κρωγμοῖς ἀνιπαμένων, ἄλλοτε εἰς τὸ ὕδωρ πάλιν καθιπαμένων. Ὑψηλότερα ἐφαίνοντο αἰωρούμενα ἀρπακτικὰ ὄρνεα, τὰ ὅποια προήρχοντο ἀπὸ τῶν ὀρέων διὰ τὴν ἀγρεύσασιν ἐκεῖ τὴν ἐσπερινὴν τροφὴν των.“

„Μόλις ἤρχιζε νὰ σκοτεινιάζῃ, ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὰς Ἀλαλομενάς, ἀραιῶς κατοικημένον χωρίον. Τὰ παιδία ἔπαυον ἐν τινι πλατείᾳ φιλλυρῶν θορυβωδῶς: ὅταν ὁμως εἶδον ἐμὲ καὶ τοὺς ἀνθρώπους μου ἔμειναν ἀπορούμενα καὶ ἄφωνα καὶ μὰς ἠτένιζον μετ' ἐκπλήξεως. Μολονότι τὸ χωρίον κεί-

ΑΘΙΓΓΑΝΙΣ.

Εἰκὼν τοῦ de Gestere.

ται ἐπὶ τοῦ μεγάλου δρόμου, ὅστις φέρει ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς τὰ βόρεια τῆς Ἑλλάδος μέρη, ὀλίγοι ὅμως φαίνεται ταξιδιωταὶ διέρχονται αὐτὸν ὡς ἡμεῖς. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωρίου ἐκάθηντο οἱ πλείστοι πρὸ τῶν οἰκιῶν των, ἀναπαύμενοι ἀπὸ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας· πολλοὶ ἄλλοι ἦσαν κάτω εἰς τὴν λίμνην ρίπτοντες τὰ ἀγχιστρα καὶ τοὺς κοφίνους των διὰ τὴν νύκτα, διότι ἡ ἀλιεῖα φαίνεται ὁ κύριος τοῦ τόπου ἐκείνου πόρος. Ἡρώτησα ἕνα γέροντα, ὅστις ἐκάθητο παρά τινι τραπέζῃ πρὸ τῆς οἰκίας μετὰ τῆς συζύγου του, ποῦ ἠδυνάμην νὰ εὔρω πανδοκτεῖον. Ὁ γέρον ἐσηκώθη καὶ εἶπε φιλοφρόνως, ὅτι δὲν ὑπῆρχε ξενοδοχεῖον εἰς τὸ χωρίον, ἀλλ' ἐὰν ἠθέλωμεν νὰ διανυκτερεύσωμεν παρ' αὐτῷ, ἦτο πρόθυμος νὰ μᾶς δεχθῆ ὡς ξένους του. Ὅταν δ' ἐγὼ ἔρριψα ἐν βλέμμα ἀμφιβολίας εἰς τὴν μικρὰν τοῦ καλοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου οἰκίαν, ἡ σύζυγός του εἶπε: «Θὰ νομιζῆς βέβαια, ὅτι δὲν ἔχομεν ἀρκετὸν τόπον δι' ὅλους Σας. Ἀλλ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ πλαγιὸν σπιτί, τὸ μεγάλο, εἶνε ὅλος διόλου ἀφῆμένο καὶ ἔρημο καθὼς καὶ πολλὰ ἄλλα ἐδῶ εἰς τὸ χωριό μας· ἠμπορούσαμεν ἡμεῖς νὰ κατοικήσωμεν ἐκεῖ μέσα· ἀλλὰ τὸ σπιτάκι μας εἶνε ἀρκετὸ διὰ δύο ἀνθρώπους, καὶ δὲν θέλομε νὰ τ' ἀφήσωμεν, διότι τόσον καιρὸν ἐξήσαμε ἐς αὐτὸ εὐτυχισμένοι. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐστὶ ἄλλο τὸ σπιτί μπουρὸν νὰ μείνουν οἱ ἄνθρωποι Σου μαζὴ μετ' ἄλλοι τους· καὶ Σὺ νὰ κοιμηθῆς Σ' ἐμᾶς· ἐνοιά Σου, καὶ θὰ ἡσυχάσῃς».

«Ὅπως καὶ ἔγεινε.» Οἱ ὑπῆρξάν μου κατέλυσαν εἰς τὸ παρακείμενον οἰκίημα, καὶ τοὺς παρήγγειλα νὰ πηγαίνου ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ ν' ἀγοράσουν ὅτι χρειαζόνται διὰ τὸ δειπνον. Δι' ἐμὲ ἐφρόντισε τὸ καλὸν ἐκεῖνο γηραλέον ἀνδρόγονον. Ὁ γέρον ἐπήγε νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν τροφήν τοῦ ἴππου μου· καὶ ἡ γραῖα μ' ἔφερε νερόν πρὸς πλύσιν τῶν ποδῶν μου. Κατόπιν κατεκλίθη ἐπὶ μακροῦ θρανίου, πρὸ τοῦ ὁποῦ ἐθεσεν καθαρῶτατον τραπέζιον, τὸ ὅποιον ἐστερέωσε καλὰ, ἀφοῦ ἔβαλεν ὑπὸ τὸν ἕνα πόδα του ὀμαλὸν λιθάριον· ἔπειτα παρέθεσε, πάντοτε μετὰ χαροῦμενον πρόσωπον καὶ μετὰ φιλοφρονητικὸς λόγους, διάφορα φαγητά, φάρια, αὐγά, πουλιά καὶ ξηρὰ ὀπωρικά· ἐγὼ δὲν ἐλείψα νὰ ἐκφράσω τὸ θαυμασμόν μου διὰ τὰ ἀφθονα τῶν ὄντι ἀποταμιεύματά της. Ἡ ἀγαθὴ γραῖα προφανῶς ἐκολακεύετο ὑπὸ τῶν λόγων μου, μ' ἐβεβαίωσε δὲ ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν πράγματα, τὰ ὅποια ὁ τόπος παρεῖχεν ἐν μεγάλῃ ἀφθονίᾳ καὶ μ' εὐχρήθη καλὴν ὄρεξιν. Πραγματικῶς δ' ἔφαγα μετὰ πολλὴν ὄρεξιν, ἐνῶ τὸ φιλόξενον ἀνδρόγονον ἐκάθητο πλησίον μου καὶ ἔχαιρε τῶν ὄντι διὰ τὴν ὄρεξιν μου. Ὁ γέρον ἠνοῖξε καὶ φιάλην καλλίστου παλαιοῦ οἴνου, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος εἶχεν ἄλλοτε παρασκευάσει καὶ ἐπιμεληθῆ.

«Ἐνῶ δὲ μέχρι βαθείας νυκτὸς ἐκαθήμεθα ὁμοῦ καὶ ἐπινόμεν, ἡ συνομιλία καθίστατο ὀλονὲν ζωηρότερα. «Παρητήρησες ἀρὰ γε, Φίλων», εἶπε μετὰξὺ ἄλλων ἡ γραῖα, «ὅτι ὁ νέος ξένος μας ἔχει κάποιαν ὁμοιότητα μετὰ τὸν Ἀντίμαχόν μας; Καὶ τὴν ἰδίαν ἡλικίαν θὰ ἔχουν. Καὶ ποῦ νὰ ἦνε ἀρὰ γε τὴν ὥρα ὁ υἱός μας, ὁ μονάκριβός μας;» — «Ἐἶνε ἐς ταξιδίον λοιπὸν ὁ υἱός Σας;» ἠρώτησα ἐγὼ. «Μάλιστα, παιδί μου», ἀπήντησεν ὁ πατήρ, «τέσσαρα ἔτη τώρα εἶνε ἔξω. Στενὸς καὶ ἡσυχος ἦτον ὁ τόπος μας διὰ τὴν νεανικὴν ὄρμην του, καὶ θέλησε τὸ παιδί μας νὰ ἰδῆ τὸν κόσμον· δὲν ἠμπορέσαμεν νὰ τὸ κρατήσωμεν. Ἐπήγεν εἰς τὴν Χαλκίδα, ἀντίρρο εἰς τὴν Εὐβοίαν, καὶ ἐναύλωσεν ἕνα πλοῖον, καὶ μετὰ αὐτὸ ταξιδεύει εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας.»

«Ὁ Θεὸς τὸ ζεύρει ἂν ζῆ ἀκόμη», εἶπεν ἡ μήτηρ, ἀπομάττουσα δάκρυ, τὸ ὅποιον ὕγρανε τοὺς ὀφθαλμούς της. —

«Δὲν θὰ τοῦ συνέβη δὲ τίποτε», εἶπε μετὰ παρηγορητικὸν ὕφος ὁ γέρον· «ὁ υἱός μας εἶνε γενναῖος νέος, καὶ οἱ Θεοὶ πάντοτε βοηθοῦσι τοὺς γενναίους. Πρὸ ἐνὸς ἀκριβῶς ἔτους μᾶς ἔστειλε μίαν ἐπιστολήν καὶ κατὰ χρήματα, τὰ ὅποια οἰκονόμησε διὰ τοὺς γονεῖς του· τὰ εἶχε φέρει ἕνας ἀπὸ τὴν Ἀλιάρτον, τὸν ὁποῖον ὁ υἱός μας ἀπήντησεν εἰς τὴν Χαλκίδα. Τὸ πλοῖόν του εἶχε φθάσει πρὸ ὀλίγου ἐκεῖ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.»

«Ἀντίμαχος λοιπὸν ὀνομάζεται ὁ υἱός Σας . . . ; Ἀντίμαχος . . . ἀπὸ τὰς Ἀλαλομενάς . . . καὶ ἔχει χαλκιδιὸν πλοῖον; . . . νομίζω, ὅτι τὸν εἶδον τὴν ἀνοιξίαν . . .» Πατήρ καὶ μήτηρ ἀνεσιώπησαν ὑπὸ χαρῆς καὶ μαζ' ἑαυτῶν ἀνέκραξαν: «Πῶς καὶ ποῦ εἶδες τὸν Ἀντίμαχόν μας;» Τοῖς ἐδιηγήθη, πῶς ἕνα πρωτὸν κατέβηκα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ εἶδα νὰ πῆσιν ἐκεῖ εἰς τὸν λιμένα ὀλίγον παρέει ἀπ' ἐμὲ εἰς τὴν θάλασσαν ἕνα ἀπρόσεκτο παιδί, καὶ πῶς ὅλοι τὸ εἶχαν γὰρ χαμένο, καὶ πῶς ἕνας ἄλλος νέος θαλασσινὸς ἔπεσε ἐστὴν θάλασσαν καὶ ἔβγαλε τὸ παιδί. Ὅλο τὸ πλῆθος ἔτρεξε τότε κοντὰ ἐτὸν σωτήρα καὶ τὸν ἐπῆνεσε καὶ ἠρώτησε τὸ ὄνομά του· Ἀντίμαχος ὀνομάζετο καὶ ἦτον ἀπὸ ἕνα χαλκιδιὸν πλοῖον· εἶχα μάλιστα ἀκούσει πολλὰ καλὰ ὅτι κατήγετο ὁ καλὸς Ἀντίμαχος ἀπὸ τὰς Ἀλαλομενάς. Καὶ ἐγὼ ἐσφιγξά φίλικῶς τὴν χεῖρά του. Φαντάζεσθε βέβαια τὴν χαρὰν τῶν γονέων· ἐφίλησαν καὶ οἱ δύο τὴν χεῖρά μου, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐσφιγξά τὴν χεῖρα τοῦ τέκνου των, καὶ ἡ μήτηρ μετὰ εἶπεν ὅτι πολὺ μ' ἀγαποῦσε προηγουμένως, διότι ὁμοιάζα μετὰ τὸν υἱόν της, ἀλλὰ τώρα μ' ἀγαπάει πολὺ περισσότερο. Μετὰ ἠρώτησε πάρα πολλὰ διὰ τὸν υἱόν της, πῶς δηλ. ἦσαν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Ἀντιμάχου της, ἐπεισθὴ δὲ ἐπὶ τέλους ὅτι ἐκεῖνος ἦτο τῶν ὄντι ὁ υἱός της. Καὶ ἐγὼ τὸ πιστεύω ὁμοιάζω ὀλίγον καὶ τὸν πατέρα του.»

«Ἡ χαρὰ δὲν θ' ἀφήκε βεβαίως ν' ἀποκοιμηθῶσιν ἑνωρὶς οἱ εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι γονεῖς. Ἐγὼ ὅμως ἐκοιμήθην ἐξαιρέτικα εἰς τὴν κλίνην, τὴν ὁποίαν ἐστρωσε μετὰ τὴν ἐπιμελειαν ἡ καλὴ γραῖα, ἐσηκώθη δὲ πολλὸ ἑνωρὶς σήμερον τὸ πρωτὸν μετὰ εἰλικνεν ἤδη ἡ πλησίον κειμένη πατρίς. Τὸ γηραλέον ἀνδρόγονον μ' ἀπεχαιρέτισεν ἐγκαρδίως ὡς ἴδιον υἱόν, καὶ δὲν κατάρθησα νὰ καταπαίσω τοὺς φιλοτίμους ἐκείνους ἀνθρώπους νὰ δεχθῶν μικρὰν τινα ἀμοιβὴν τῆς φιλοξενίας των. Ἐτρεξά λοιπὸν ἐφιππος ὑπὲρ τὴν Κορώνειαν καὶ τὴν Λεβαδίαν ἕως ἐδῶ μετὰ τὴν δύναμίν μου, ἐνοεῖται δὲ ὅτι διέταξα τοὺς ὑπῆρέτας μου νὰ με ἀκολουθήσουν βραδέως· δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ φθάσουν ἑνωρῆτερα τῆς ἐσπέρας· ἐδῶ.»

Οἱ ὑπῆρξάν εἶχον φθάσει πράγματι πρὸ μικροῦ καὶ ἀφήσαν τὰ πράγματα εἰς τὴν στοάν, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησαν νὰ παρουσιασθῶσι πρὸ τῶν κυρίων των μετὰ τὰ σκονισμένα ἐνδύματά των. Ὁ Φυλλίδας εἶπε καὶ ἔφεραν ἐν δέμα ἐκ τῆς ὀδοπορικῆς ἀποσκευῆς του, εἰς κίτρινον χάρτην τυλιγμένον, καὶ ἔλυσεν αὐτὸ ὑπὸ τὰ περιεργὰ βλέμματα πάντων τῶν παρισταμένων, καὶ ἐξέβαλεν ὠραία γυναικεῖα ἐνδύματα, τὰ ὅποια ἠγόρασεν ὡς δῶρα διὰ τὴν μητέρα, τὴν Χαριτῶν καὶ τὴν Εὐτυχίδα. Ἐδωμάσθησαν κατὰ τὸ εἶδος καὶ ἐπινέθησαν τὰ δῶρα ἐκεῖνα καὶ δὲν ἐλείψαν αἱ γυναῖκες νὰ εὐχαριστήσωσι τὸν Φυλλίδαν· μάλιστα δὲ ἡ Εὐτυχίς, εἰς τὴν ὑπερήρесе τὸ δωρηθῆν αὐτῇ θερμῶν ἰμάτιον, ἦτον ἀνεξάντητος εἰς ἐπαίνους καὶ εὐχαριστίας. «Τὶ ὠραία ὅμως πράγματα ποῦ ἔχει εἰς τὰς Ἀθήνας, Φυλλίδα μου!» εἶπεν ἡ ἀγαθὴ τροφός· «εἰς ἄλλας πόλεις δὲν πιστεύω νὰ πωλοῦνται τέτοια βαρεῖα πράγματα.»

«Ναί, εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηναίων ὅτι θέλει κανεὶς εὐ-

μνεῖ, ὅτι θέλει ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἐκεῖ», ἀπήντησεν ὁ Φυλλίδας.

«Καὶ μάλιστα εἰς τὸν Πειραιᾶ», προσέθηκεν ἡ Εὐτυχίς, «εἰς τὸν λιμένα ἐκεῖνον, ποῦ ἀράζουν ὅλα τὰ καράβια μετὰ τοὺς ξένους θησαυρούς, θὰ ἦνε, πιστεύω, ὅλα τὰ πλούτη τοῦ κόσμου καὶ τὰ καλλίτερα πράγματα.»

«Ὡς πρὸς τοῦτο ἀπατάσαι», εἶπεν ὁ Φυλλίδας, «διότι ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ Πειραιῶς δὲν ὑπάρχει πλέον. Ὀλίγα μόνον σπιτία εὐρίσκονται ἐκεῖ. Ἀπὸ τὰ μεγάλα ἐκεῖνα περὶ τὸν λιμένα καὶ ὄχυρα τεῖχη καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα, τὰ Μακρὰ καλούμενα τεῖχη, μόνον ἑρείπια σώζονται, καὶ ἔγειναν ἀφαντὰ ὅλα ἐκεῖνα τὰ σπιτία, τὰ ὅποια ὑπῆρχον προηγουμένως μετὰ τῶν τεχνῶν τούτων μέχρι τῶν Ἀθηναίων ἐπάνω.»

«Πιστεύω δὲ νὰ κατοικοῦνται καλὰ ἀκόμη αἱ Ἀθῆναι», εἶπεν ἡ Χαριτῶ, «καὶ θὰ ἔχουν ἀκόμη ὅλα τὰ μεγαλοπρεπῆ ἀικοδομήματά των.»

«Βέβαια, Χαριτῶ μου», ὑπέλαβεν ὁ Φυλλίδας· «αἱ Ἀθῆναι τῶν ὄντι ἀπέχουν πάρα πολὺ νὰ ἔχουν τὸν παλαιὸν πληθυσμόν, ὅτε ἐείκοντο εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς δυνάμεώς των, καὶ πολλὰ καλλιτεχνήματα ἀπῆχθησαν ἐκ τῆς πόλεως ἐκείνης ὑπὸ τῶν ρωμαίων κατακτητῶν· καὶ ὅμως εἶνε καὶ σήμερον ἐτι διὰ τῶν σωζομένων μεγαλοπρεπῶν ἀικοδομημάτων τῆς ἡ ὠραιότερα τῆς ὅλης Ἑλλάδος πόλις· τὰ λαμπρὰ τῆς τέχνης ἀριστουργήματα ἀναδίδουσιν ἐτι τὸ πνεῦμα τῆς μεγάλης τοῦ Περικλέους ἐποχῆς καὶ ἡ θεὰ αὐτῶν ἀνυψώνει καὶ ἐξευγενίζει τὴν καρδίαν.»

«Καὶ αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον ἀττικὸν πνεῦμα», ἐξηκολούθησεν ὁ Φιλοκλῆς, «δὲν ἐξέλιπεν ἐτι ἀπὸ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ἐκείνης, μολονότι αἱ πλείοται τῶν ἀρχαίων τῆς Ἀττικῆς οἰκογενειῶν ἐξηφανίσθησαν ἐντελῶς· αἱ βραδύτερον ὅμως προσελθούσαι προσέλαβον ἐν μέρει κληρονομικῶς τὸ ἦθος καὶ τὸ φρόνημα τῶν παλαιῶν ἐκείνων τοῦ ἀστεροῦ οἴκου. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀττικῆς ἔχουσι πάντοτε τὸ ἀστυκὸν ἐκεῖνο περὶ τοὺς τρόπους θέληγητρον, τὴν φυσικὴν ἐκείνην φιλοσοφίαν καὶ εὐγένειαν καὶ παρὰ πάντων τὴν πεφημισμένην κουφότητά των διετήρησαν ὅμως τῆς ἐν ταῖς τέχναις καὶ ἐπιστήμαις ὑπέροχον ἰδιοφυῖαν. Αἱ Ἀθῆναι εἶνε πάντοτε ἡ ἔδρα τῆς παιδείας καὶ τῆς σοφίας, εἶνε τὸ ἀνώτερον ἐκπαιδευτήριον, εἰς ὃ φοιτοῦσι πάντες οἱ ὀρεγόμενοι λεπτοτέρας τινὸς καὶ εὐγενεστερας μορφώσεως.»

«Μάλιστα, αἱ Ἀθῆναι διακρίνονται ἀκόμη καὶ ἔχουσι πολλὴν φήμην», προσέθηκεν εἰς ταῦτα ὁ παιδαγωγός, «ἐνῶ οἱ ἀγροῖκοι καὶ ὠμοὶ Σπαρτιάται, οἱ ἑσπῆοι πάντοτε κατεφρόνησαν τὴν ἐπιστήμην, κατήγησαν ληστὰι καὶ ἀπὸ πολλοῦ περιήλθον εἰς τὴν περιφρόνησιν ἀπὸ μέρους τῶν ἄλλων.»

«Καὶ τώρα ἀκριβῶς, ὅτε ἐνεκρῶθη ὁ πολιτικὸς τῶν Ἀθηναίων βίος», παρετήρησεν ὁ Φυλλίδας, «καὶ ἡ μεγάλη ἐξ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν συγκοινωνία κατεμερίσθη διὰ τῶν πολλῶν ἄλλων ἀνὰ τὴν μεσόγειον σταθμῶν, τώρα μάλιστα αἱ Ἀθῆναι ἀπέβησαν διὰ τοὺς σπουδαζόμενους καὶ ἔχοντας ἀνάγκην ἡσυχίας εὐαρεστοτάτη πόλις. Ἐκαστος δύναται νὰ ζῆσῃ ἐκεῖ ὅπως θέλει καὶ μετὰ τὴν ἡσυχίαν του, καὶ μετὰ τῶν πολυαριθμῶν φιλοσόφων, ρητόρων καὶ παντοίων ἄλλων σοφῶν, ὅσοι συνέρχονται ἐν Ἀθήναις, δύναται τις εὐκολώτατα νὰ εὐρῆ τοὺς μᾶλλον πρὸς τὴν κλίσιν καὶ τὰς ἰδέας του καταλλήλους διδασκάλους καὶ νὰ ἐπιτύχῃ συναναστροφῆν, ὅταν ἐπιθυμῆ.»

«Αὐτοὶ ὅμως οἱ φιλόσοφοι . . .», ὑπέλαβεν ἡ Εὐτυχίς μετὰ ὕφος ἐκφράζον δυσπιστίαν τινὰ καὶ ἀμφιβολίαν καὶ μὴ δυνηθεῖσα νὰ συνεχίσῃ τὴν ὁμιλίαν της.

«Λοιπὸν, Εὐτυχίς, τί ἰδέων ἔχεις περὶ τῶν φιλοσόφων;» ἠρώτησεν ὁ Φυλλίδας. Ἡ Εὐτυχίς ὅμως, ἐνθυμηθεῖσα τὸν Πλούταρχον ἴσως, δὲν ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ περισσότερο.

«Θὰ προδώσω ἐγὼ τὴν γνώμην τῆς τροφῆς μου, Φυλλίδα», εἶπεν ἡ Χαριτῶ, «καὶ θὰ Σε πῶ τί ἠθέλε νὰ πῆ ἡ Εὐτυχίς. Νομίζει λοιπὸν, ὅτι οἱ φιλόσοφοι εἶνε ἄθεοι, δὲν πιστεύουν εἰς τοὺς Θεούς, καὶ ἴσως θὰ παρεπλάγησαν καὶ Σένα μετὰ τὴν ἀπιστίαν των.»

Ὁ Φυλλίδας ἐγέλασε καὶ εἶπε: «Ἡσυχάσε, Εὐτυχίς μου· δὲν ἔγεινε ἄθεος, οὔτε εἶνε ὅλοι οἱ φιλόσοφοι ἄθεοι καθὼς οἱ Ἐπικούρειοι, ἀν καὶ αὐτοὶ ἀκόμη δὲν ἀρνοῦνται ὅλους τοὺς Θεούς. Ἐγὼ συναναστράφη μ' ἐκείνους μόνον ἐκ τῶν φιλοσόφων, τοὺς ὁποῖους ὁ Πλούταρχος, ὁ φίλος τῶν σπιτιῶν μας, μετὰ συνέστησε, καὶ θὰ παραδέχσαι βέβαια αὐτὸν ὡς ἐνάρετον καὶ εὐσεβῆ ἄνθρωπον.»

«Πολλὰ τῶν ὄντι δύναται τις νὰ μάθῃ παρὰ τῶν φιλοσόφων», εἶπε καὶ ὁ Φιλοκλῆς, «ἀλλ' ἐκ τῶν διαφορῶν περὶ τοῦ Θεοῦ δεξασιῶν των δὲν θέλω νὰ ζεύρω καμμίαν. Σχεδὸν ἐκ βάρθρων κατορρίπτουσιν τὴν παλαιὸθεν παραδεδομένην θρησκείαν μας, ἡ ὁποία κατὰ βλάβος ἔχει ἀναμφιβόλως ἀξίαν, καὶ ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ὁποῦ θέλουν ν' ἀντικαστήσουν τοὺς Θεούς μας καὶ τὸ ὅποιον ἄλλοι ἄλλως ὀνομάζουσιν, εἶνε κενὴ τις μόνον καὶ ψυχρὰ καὶ νεκρὰ ἰδέα, ἡ ὁποία δὲν ἠμπορεῖ νὰ θερμάνῃ καμμίαν καρδίαν, ἡ εἶνε πλάσμα μεγαλειότερας τινὸς δεισιδαιμονίας, παρ' αὐτῆ, διὰ τὴν ὁποίαν μέμφονται τὴν θρησκείαν καὶ τὴν μυθολογίαν μας. Οἱ φιλόσοφοι δὲν θὰ ἰδρῦσουν ποτὲ θρησκείαν. Ἀλλ' αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶνε μεγάλο, καὶ εἶνε, νομίζω, ἐξώρα· ὁ Φυλλίδας μας εἶνε κουρασμένος, καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἦνε καλλίτερα νὰ πηγαίνωμεν νὰ ἡσυχάσωμεν.»

Ἦνάντες ἠγέρθησαν καὶ προσευχθέντες σιωπηλῶς ἔκαμαν σπονδῆν εἰς τὸν Ἑρμῆν, καὶ εἰς τὸν Θεὸν τοῦ ὕπνου καὶ των καλῶν ὀνείρων. Κατόπιν ἀπεχωρίσθησαν καὶ ἕκαστος ἀπῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του. Ὅταν ἡ Χαριτῶ ἐφθασε μετὰ τῆς τροφῆς της εἰς τὸν κοιτῶνά της, ἡ Εὐτυχίς εἶχεν ὡς πάντοτε μεγάλην ὄρεξιν πρὸς φλυαρίαν, ἡ κόρη ὅμως ἐπροφασίσθη τὴν κόπωσίν της, διότι ἠθέλε νὰ μείνῃ ὡς τάχιστα μόνη μετὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς σκέψεις της. Πολὺν ἀκόμη χρόνον ἔμεινεν ἀγρυπνος. Ὁ πρὸς τὸν Φυλλίδαν ἔρωσ της, ὅστις μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης, χωρὶς αὐτῆ νὰ τὸ συναισθάνεται, ὑπέκλειεν ἐν τῇ καρδίᾳ της ὡς τὸ πῦρ ὑπὸ τὴν αἰθάλην, ἀφῆνης σήμερον ἀνεφλέχθη διὰ τῆς προσεγγίσεως τοῦ ἡδῆ ὠραίου, ἀκμαίου καὶ σχεδὸν ἀνδρωθέντος νεανίου καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον ἡ ἐρώσα κόρη ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῶν ἰδίων αἰσθημάτων. Ἐθεώρει ἑαυτὴν εὐτυχῆ ἐν τῇ συναισθῆσει τοῦ ἔρωτος τούτου, ὀδυνηρὰ ὅμως ἀμφιβολία ἐτυράννει τὴν καρδίαν της. Τὴν ἀγαπᾷ ἀρὰ γε ὁ Φυλλίδας, ὁ τῶος ἀδελφός της, καθὼς αὐτῆ ἐκείνον, ἡ θὰ ἐκλέξῃ ἀρὰ γε ἄλλην τινὰ ὡς σύντροφον τοῦ βίου του; Αὐτῆ ἡ τελευταία ἰδέα τὴν ἐβασάνιζε, καὶ ὅμως δὲν ἐπίστευεν, ὅτι ὁ Φυλλίδας θὰ τὴν ἀφίει. Τέλος ἀποκοιμήθη, ἀφοῦ πολὺ ἔκλαυσε.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Φυλλίδας, καίπερ κεκμηκώς, ἐκοίτετο ἐπὶ μακρῶν ἀγρυπνῶν καὶ ἀνήσυχος ἐπὶ τῆς κλίνης του. Καὶ τίς ἡ αἰτία τούτου; — Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ τὸ εὐρωμεν. Ὅταν ἐπὶ τέλους ἤρχισεν νὰ βυθίζεται εἰς γλυκὸν ὕπνον ἡ εἰκὼν τῆς ἀγάπης του παρεστῆ εἰς ὠραῖον ὄνειρον.

VI

Γνωρίζομεν ἤδη, ὅτι ὁ Φιλοκλῆς εἶχε προαποφασίσει νὰ δώσῃ εἰς τὸν Φυλλίδαν τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του,

είχε δὲ κατὰ νοῦν νὰ τελειώσῃ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν εὐθὺς ἅμα τῇ ἐπανάδῳ τούτου. Ἀφοῦ λοιπὸν ὄλην τὴν πρώτην ἡμέραν, μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Φυλλίδα, διέθεσεν εἰς τὴν προσεκτικὴν παρατήρησιν ἢ μᾶλλον κατασκόπευσιν ἀμφοτέρων τῶν νέων καὶ διὰ τοῦ διαρακτικοῦ βλέμματός του ἀνεκάλυψε καὶ ἐπέσειθη, ὅτι αἱ καρδίαι τῶν δύο παιδίων ἐσυμφώνουν ἀκόμη, ὅπως καὶ πρότερον, ἐξέλεξε τὴν ἐπαύριον ἡμέραν χάριν τῶν σκοπομένων· δηλώσων καὶ ἐξηγήσων. Ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἐσπέραν ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Φυλλίδα τὸς λογισμοὺς τῆς περιουσίας του, τὴν ὅποιαν μέχρις ἐκείνου τοῦ χρόνου διεχειρίσθη ὡς κηδεμῶν τοῦ ὄρφανοῦ παιδός· ἔκαμε δὲ τοῦτο, διότι ἤθελε, πρὶν ἢ τῷ προτείνῃ τι περὶ ἀποκαταστάσεως, νὰ τὸν καταστήσῃ τρόπον τινὰ ἀνεξάρτητον, καθιστῶν αὐτὸν εὐθὺς καὶ κύριον τῆς πατρικῆς οὐσίας. Καὶ εἶχε μὲν γείνει ἤδη ἐνήλιξ ὁ Φυλλίδας μετὰ τὸ δέκατον ὄγδοον τῆς ἡλικίας του ἔτος, ἀλλὰ τότε εἶχε παρακαλέσει τὸν θετὸν πατέρα του νὰ ἐξακολουθήσῃ διαχειριζόμενος τὴν περιουσίαν του, διότι αὐτὸς ἀκόμη ἦτο πολὺ νέος.

Ὁ Φυλλίδας ἔλαβε τοὺς λογισμοὺς καὶ τοὺς διέτρεξεν ἐκείνο εὐθὺς τὸ ἐσπέραν εἰς τὸ δωμάτιόν του πρὶν κατακλιθῆναι, διότι ἦτο πολὺ περίεργος νὰ μάθῃ εἰς ποῖον ποσὸν ἀνῆρχετο ἡ περιουσία του. Μετ' ἐκπλήξεως παρετήρησεν, ὅτι ὁ Φιλοκλῆς ὑπερεδιπλασίασε τὴν περιουσίαν του. Διὰ τὴν συντήρησιν, τὴν περιβαλφίν καὶ τὴν ἀγωγὴν του δὲν ἔβαλεν οὔτε ἓνα ὄβολον εἰς τὸν λογαριασμὸν του, ἀπεναντίας· μάλιστα ὄλας τὰς προσόδους τῆς παρ' αὐτοῦ διαχειριζομένης οὐσίας τοῦ παιδός διέθεσεν ἀνεκὰθεν πρὸς αὐξήσιν τῶν κεφαλαίων. Τὸν ἠγόρασε νέα κτήματα, ἐπολλαπλασίασε τὰ κτήνη καὶ τὰ ἀνδράποδά του καὶ τὸν κατέστησε μέτοχον τῶν ἐπικερδεστέρων ἰδίων ἐπιχειρήσεων. Ὁ Φυλλίδας συνεκινήθη βαθύτατα ἐκ τῆς πατρικῆς ταύτης τοῦ Φιλοκλέους προνοίας, καὶ εἰς ἐκείνην τὴν ἔξαψιν τῆς εὐγνωμοσύνης του ἤθελε τρέξει ἀμέσως εἰς τὸν φιλόστοργον ἐκείνον δευτέρου πατέρα του, διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ διὰ μυρίων εὐχαριστιῶν τὴν καρδίαν του, ἐὰν ἡ προχωρημένη τῆς νυκτὸς ὥρα δὲν ἐματῆται τοιαύτην ἀπίπειραν. Τὴν ἐπαύριον ἐνωρίτατα ἐπήγε καὶ ἔπεσεν εἰς τὰς πατρικὰς ἀγκάλας τοῦ Φιλοκλέους, μολὶς δυνάμενος νὰ προφέρῃ ὀλίγα τινὰ εὐχαριστήρια.

Ὁ Φιλοκλῆς ἐπρότεινε εἰς τὸν νεανίαν νὰ κάμουν μαζῇ ἓνα γῦρον εἰς τοὺς ἀγρούς, διὰ νὰ τῷ δείξῃ ὄλα τὰ κτήματα, τὰ ὅποια τῷ εἶχε προμηθεύσει. Εἰς τὸν δρόμον ὑπέδειξεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸν Φυλλίδα, ὅτι τώρα πλέον εἶνε καιρὸς νὰ γείνη αὐτεξούσιος, ὅτι πρέπει ὁ ἴδιος νὰ ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν τῆς ἰδικῆς του περιουσίας καὶ ν' ἀνοίξῃ ἰδικὸν του οἶκον. Ὅσον καὶ ἂν ἦτο ὄδυνηρὰ εἰς τὸν νέον ἡ ἰδέα, νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν, ἐν ἣ κατώκουν οἱ προσφιλέστεροί του ἄνθρωποι, ὡφείλει ὅμως νὰ συμμορφωθῇ μετὰ τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἔφερεν ὁ Φιλοκλῆς. Με βαρβαῖαν καρδίαν ἠκολούθει τὸν πολῦτιμον ἐκείνον ἄνδρα, ὅστις ὡς πάντοτε καὶ σήμερον ἀκόμη τὸν ὠμίλει μετὰ τὴν ἀγάπην, καὶ ἐπέστρεψε μετ' αὐτοῦ οἰκάδε. Ὅταν εἰσῆλθόν εἰς τὸν κήπον, προσεκάλεσεν ὁ Φιλοκλῆς τὸν νεανίαν νὰ καθίσῃ πλησίον του ἐπ' ὀλίγας στιγμὰς εἰς λιθίνην τινα ἔδραν, ἥτις ἔκειτο ὑπὸ ὑψηλὴν πλάτανον.

„Τὸ σπῆτι Σου, Φυλλίδα μου“, εἶπε μετ' ὀλίγον, „τὸ ἐσυγύρισα ἤδη μετὰ τὴν Χαριτῶ καὶ τὴν μητέρα Σου· ὅτι χρειαζέσαι θὰ τὸ εὖρης ἐκεῖ· καὶ δούλους καὶ δούλας ἐφρόνισα νὰ Σ' ἐκλέξω. Διὰ κάθε συμβουλὴν καὶ βοήθειαν θὰ

μ' ἔχῃς, παιδί μου, πάντοτε πρόθυμον κοντὰ Σου. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι κοντὰ ἔστ' ὅστις θὰ χρειασθῆς τώρα καὶ μίαν οἰκουρά. Σπῆτι χωρὶς γυναῖκα ῥοιῶζει, παιδί μου, ἔάν χωρὶς καλοκαῖρι· πρέπει λοιπὸν νὰ εὖρης ἡ γλῆγορα καὶ μὴ γυναῖκα“.

Ὁ Φυλλίδας δὲν ἤξευρε τί ν' ἀπαντήσῃ.

„Καὶ δὲν ἐσκέφθης ἀκόμη δι' αὐτό, παιδί μου; Δὲν ἐσκέφθης ἀκόμη ποῖο κορίτσι θὰ Σ' ἐργουνταν ἔτσι καλλίτερα; Δῆλα δὲ, ποῦ θέλω νὰ πῶ, δὲν γνωρίζεις καμμιά, ποῦ θὰ τὴν προτιμοῦσες ἔσ' τὸν κόσμον ἀπὸ ὄλας τῆς ἄλλαις;“

Ὁ Φυλλίδας ἐνόμισεν, ὅτι ἐμάντευσεν ἤδη τὴν ἰδέαν τοῦ θετοῦ πατρός του, ἤρχισε νὰ πειθεταί, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ὅποιος τόσῃν ἀγάπην καὶ τόσῃν ἀγαθότητῃ ἐδαίξε μέχρι τούδε πρὸς αὐτόν, καὶ ὁ ὅποιος βέβαια ἐνόησεν ἤδη καὶ τὰ πρὸς τὴν Χαριτῶ ἀισθημάτων του, θὰ ἤθελεν ἴσως νὰ τὸν διευκολύνῃ διὰ τῶν ἐρωτήσεων τούτων νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του, διὰ νὰ τοῦ τὴν ἐκπληρώσῃ. Ἐλαβε λοιπὸν διὰ μᾶς θάρρος καὶ εἶπε: „Ναί, πατέρα, προτιμῶ μίαν ἀπὸ κάθε ἄλλην ἔσ' τὸν κόσμον· δὲν θὰ ἴμποροῦσα νὰ ζήσω χωρὶς αὐτὴν τὴν μίαν.“

„Θέλεις λοιπὸν νὰ πῶ ἐγὼ τ' ὄνομά της, Φυλλίδα; Ἔνωσ' τὴν Χαριτῶ, παιδί μου, καὶ ἂν καὶ Σὺ ἐνωσῆς αὐτὴν εἰς δική Σου.“

Ἐν τῇ ὀρμῇ τῆς χαρᾶς του ἔπεσεν ὁ Φυλλίδας εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρός του καὶ δὲν ἠδυνήθη ἐπὶ μακρὸν νὰ συνέλθῃ. Τὴν εὐγνωμοσύνην του δὲν κατώρθωσε νὰ ἐκφράσῃ διὰ λόγων, ἀλλ' ἐφαίνετο ὅτι ἠσθάνετο ἀληθῶς καὶ βαθέως τοιαύτην.

Ἀφοῦ δὲ ἡ συγκίνησις τοῦ Φυλλίδα κατεστάλη ὡς οὖν, ὠδήγησεν ὁ Φιλοκλῆς τὸν νέον γαμβρὸν του εἰς τὸν οἶκον. Ἐῦρον τὴν μητέρα εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ἥτις ἔκειτο δεξιᾷ τῆς προστάδος, ἔχαιρε δὲ καὶ αὐτὴ, ὅτι αἱ πόθηταί τοῦ συζύγου δηλώσεις ἐπέτυχον. Ἐσπευσε λοιπὸν πρὸς ἀναζήτησιν τῆς θυγατρὸς καὶ μετ' ὀλίγον τὴν ἔφερεν πρὸς τὸν ἐπερχόμενον Φυλλίδα καὶ εἶπεν: „Ἴδου ὁ μνηστὴρ Σου, κόρη μου.“

Ἰπῆρχε παρ' Ἑλλήσιν ἔθος, οἱ γονεῖς νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῆς χειρὸς τῶν θυγατέρων των, χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ θέλησις των. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγνωρίζων οἱ γονεῖς, ὅτι ἡ ἐκλογὴ των ἀπέρρεεν ἐκ τῶν αἰσθημάτων τῆς κόρης. Ἐἶδον δὲ τοῦτο καὶ πάλιν τώρα, ὅτε δηλ. μετὰ τὴν πάροδον τοῦ πρώτου αἰδήμονος δισταγμοῦ ἤρχισεν ἡ Χαριτῶ νὰ ὀμιλῇ πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν Φυλλίδα μετὰ ὑψος ἀπεριγράπτου χαρᾶς καὶ εὐδαιμονίας.

Ὁ Φιλοκλῆς ἐτελείωσεν ὡς τάχιστα τὴν μνηστείαν, διὰ νὰ ἡσυχάσῃ ἡ καρδία τῶν ἐρώντων νέων περὶ τῆς τύχης των. Ἦτον ὅμως ἀνάγκη νὰ τηρηθῇ τὸ γεγονός ἐπὶ τινα εἰς χρόνον μυστικόν, μέχρις οὗ ὁ Φυλλίδας μετακομισθῇ εἰς τὴν νέαν κατοικίαν του καὶ συνηθίσῃ ὀλίγον εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του. Ταῦτα δὲ ἐγένοντο μετ' οὐ πολὺν χρόνον καὶ ἐωρτάσθη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Φιλοκλέους ὁ ἀρραβὼν κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς, ὅτε καὶ συνετάχθη τὸ προικοσύμφωνον καὶ ὠρίσθη ἡ προῖξ. Ἡ διατύπωσις αὐτὴ ἦν ἀναγκαία πρὸς κύρωσιν τοῦ γάμου. Ἀνεβλήθη δὲ ὁ γάμος μέχρι τοῦ φθινοπώρου, ἂν καὶ δὲν ἐσυνείδιζον οἱ Ἕλληνες νὰ μένωσιν ἐπὶ μακρὸν μεμνηστευμένοι.

VII.

Συχνὰ συναντᾶτο ὁ Φυλλίδας μετὰ τὴν εἰς Χαϊρώνειαν ἐπιστροφήν του μετὰ τοὺς φίλους του καὶ τοὺς παλαιούς συν-

τρόφους του. Τοὺς στενοτέρους ἐκ τούτων ἐπισκέφθη κατ' ἀρχὰς κατ' οἶκον, ἄλλους συνήτησεν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ λουτρά, τὰ ὅποια ἦσαν συνηθόμενα μετὰ τὰ γυμναστήρια. Ἦτο δὲ ἀκόμη ἐν χρήσει εἰς τὴν Χαϊρώνειαν τὸ λουτρόν,

καὶ ὀλοτελῶς ἐρημωθῆ ἡ παλαίστρα καὶ τὸ γυμνάσιον. Πρῶτος ὁ Φιλοκλῆς, ὅταν ὁ Φυλλίδας του ἐφθασεν εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, καθ' ἣν συμφώνως μετὰ τὴν παλαιότεραν τῶν παιδίων ἀγωγὴν ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ τὴν σωματικὴν γυμνασιν.

ΛΕΙΑ ΑΡΠΑΚΤΙΚΩΝ ΟΡΝΕΩΝ.

ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες διατήρησαν καὶ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους τούτους χρόνους τὴν πρὸς συχνοτάτην λούσιν μεγάλην ἀγάπην των, ἐνῶ παρημέλησαν ὄλας διόλου τὴν ἀλλότε μετὰ τοσοῦτου ζήλου ἐπιδικωμένην σωματικὴν ἀσκήσιν. Καὶ ἐν Χαϊρώνειᾳ εἶχον ἐγκαταλειφθῆ ἐπὶ μακρὸν χρόνον

εἰσῆγαγεν εἰς τὴν πατρίδα του τὴν γυμναστικὴν· διότι αὐτὸς ἤξευρε νὰ ἐκτιμῆσῃ τὴν σωτηρίαν ἐπενέργειαν τῶν σωματικῶν τούτων ἀσκήσεων. Τότε εἶχεν ἀνεγείρει δι' ἰδίων ἐξόδων καὶ τὴν παλαίστραν τῆς πόλεως καὶ φροντίσει πρὸς ἐξέυρεσιν ἱκανωτάτου τῆς γυμναστικῆς διδασκάλου, αὐτὸς

δὲ παρεκίνησε πολλοὺς τῶν συμπολιτῶν του νὰ στέλλωσι τὰ τέκνα των εἰς τὸ γυμναστήριον. Οὕτως ἀνεβίωσε βαθμῆδόν καὶ ἐξετιμῆθη ἐν τῇ πατρίδι του ἡ γυμναστικὴ τέχνη, ἀνωκοδομήθη τῇ πρωτοβουλίᾳ του ὁ χώρος τοῦ παλαιῦ γυμνασίου, ὅπου ἡ νεολαία ἠσκέτο τακτικῶς καὶ ἀνεπτύχθη εὐγενῆς τις ἀμιλλα ἐν τῇ γυμναστικῇ. Ὁ Φυλλίδας ὑπῆρξε πάντοτε μεταξὺ τῶν ἀμηλικῶν του ὁ ρωμαλεώτερος γυμναστής καὶ διὰ τοῦ ζωηροῦ, ἀποφασιστικοῦ καὶ ἐνεργητικοῦ χαρακτήρος του ἀπέκτησε μεταξὺ αὐτῶν ὑπεροχὴν τινα, ἥτις παρ' οὐδενὸς διεφιλονεικεῖτο. Ἀπὸ παιδῶν μάλιστα οἱ πλείστοι εἶχον ἰδιαιτέραν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν, διότι μὲ τὰ σπάνια ἐκεῖνα προσόντα τῆς σωματικῆς ρώμης συνήθου καὶ ἄλλην τινα ἡμερότητα τοῦ ἤθους καὶ ἀγαθότητα τῆς καρδίας καὶ ἕκαστος εὕρισκε παρ' αὐτῷ εἰς κάθε περίστασιν προστάτην ὁμοῦ καὶ φίλον.

Διὰ τοῦτο ἐδεξιώθησαν τὸν Φυλλίδαν οἱ παιδικοὶ του φίλοι μὲ ἀνοικτας ἀγκάλας ἄμα ἐπιστρέψαντα ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ εὐθὺς ἔλαβεν οὗτος μεταξὺ αὐτῶν τὴν προτέραν θέσιν. Ἡμιλλῶντο δ' ἐκεῖνοι τίς πρῶτος νὰ δεῖξῃ τὴν μεγαλειότητα πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ ἕκαστος ἠθέληε νὰ δώσῃ ἐπὶ τῇ ἀφίξει του μέγα γεῦμα. Οἱ Ἕλληνες ἀνάκαθεν ἦσαν κοινωνικώτατοι ἄνθρωποι, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐθεωρεῖτο παρ' αὐτοῖς πρέπον, ὡς σήμερον πολλαχοῦ συμβαίνει, νὰ ζητῆται κάθε εἶδους συναναστροφή ἐν τοῖς ξενοδοχείοις καὶ εἰς παρόμοια καταστήματα, διὰ τοῦτο συχνότατα συνήρχοντο οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς γεύματα καὶ ἄλλας κατ' οἶκον διασκεδάσεις, προθύμως δραττόμενοι πάσης πρὸς τοῦτο εὐκαιρίας. Ἰδίᾳ δὲ ἐωρτάζετο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ αἰσία ἀφίξις τῶν ἐπὶ μακρὸν ἀπόντων φίλων. Καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ Φυλλίδας αὐτὸ τοῦτο ἐπολιορκήθη ὑπὸ τοιοῦτων προσκλήσεων. Ἐπειδὴ ὅμως προὔτιμα κατὰ τὰς πρώτας ἐβδομάδας νὰ μὲν τὸ ἐσπέρας πλησίον τῶν γονέων του καὶ τῆς Χαριτοῦς του, παρεκάλεσε τοὺς φίλους του νὰ ἔχωσιν ὀλίγην ὑπομονὴν ἀκόμη, μέχρις οὗ συνοικειωθῇ μὲ τὴν νέαν κατάστασιν τῶν καθ' ἑαυτὸν, μνηθῆν ἐἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἔργων του καὶ ἐν λόγῳ ἡσχάσῃ. Ὅτε ἐώρτασε πανηγυρικῶς τοὺς ἀρραβῶνας παρῆσαν καὶ τινες τῶν καλλίστων φίλων του καὶ τότε ἐπέμειναν ὅλοι ὁμοῦ καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ ὑποσχεθῇ πότε θὰ ἔλθῃ εἰς γεῦμα, πρὸς τιμὴν του παρ' αὐτῶν δοθησόμενον. Ὑπεσχεθῆ λοιπὸν εἰς τὸν Χαρίλαον, τὸν στενότερον τῶν φίλων του, ὅστις ὅλως ἀφωσιωμένος πρὸς τὸν Φυλλίδαν διεκρίνετο μεταξὺ τῶν ἄλλων ὡς γλυκίτατος καὶ ἡμερώτατος τὸν χαρακτήρα καὶ πολλάκις διὰ τοῦτο ἐπροστατεύθη παρ' αὐτοῦ, ὅτι μεθαύριον εἶνε πρόθυμος νὰ συνδιασκεδάσῃ μὲ τοὺς φίλους του. Τὸ δὲ δοθὲν γεῦμα ἔγινε μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἀφίξεως τοῦ φίλου των ἢ διὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῶν ἀρραβῶνων του.

Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Χαρίλαου κατὰ τὴν ὀρισμένην περὶ τὸ ἐσπέρας ὥραν τὰ πάντα διετάχθησαν πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ξένων. Τὰ πρὸς ἐστίασιν ἀνακλιντὰ ἠτοιμάσθησαν, ἐκαλύφθησαν δ' ἄνωθεν διὰ ποικιλοχρῶν ταπήτων· ὁ πλοῦτος τοῦ οἴκου ἐπεδεικνύετο πανταχοῦ, ἐπὶ μικρῶν δὲ τραπέζιων, ἀνακεκλιμένων πέριξ πρὸς τοὺς τοίχους τῆς αἰθούσης, ἐτέθησαν ἀργυρὰ τρυβλία καὶ κύλικες καὶ ἄλλα καλλιτεχνικῶς ἐξεργασμένα καὶ ποικιλόμορφα ἀγγεῖα, κομφοὶ ἐξ ὀρειχάλκου λυγροστάται, ἀπὸ τῶν χαριέντως ἀναπεπταμένων βραχιόνων τῶν ὁποίων θ' ἀνηρτῶντο αἱ λυχνίαι. Φιλοκάως ἐνδεδυμένοι ὑπῆρταν, νεαροὶ πάντες, ἠσχολοῦντο εἰς τὴν πρέπουσαν διευθέτησιν, καθαρισμόν καὶ διακόσμησιν τῆς τε αἰθούσης καὶ τῶν τραπέζων. Οἱ προσκεκλημένοι συνδαιτυ-

μόνες ὅλοι ἦσαν ὁμήλικες τοῦ Φυλλίδα, ὅταν δὲ οὗτος, ἀφοῦ προηγουμένως ἐλούσθη, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ φίλου του, καθὼς τοῦτο ἀπῆθον τὰ καλὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἑορτασίμως ἐνδεδυμένος, μὲ λαμπρὸν ὑπόδεσιν καὶ μυρωμένην κεφαλὴν, καὶ εὗρεν ἤδη τοὺς πλείστους ξένους συνθηροισμένους, πάντες ἐσπευσαν φιλοφρονῶς πρὸς δεξιῶσιν του καὶ μετ' ἔγκαρδιων εὐχῶν τὸν συνεχάρησαν. Διότι ἡ φήμη τοῦ χαρμοσύνου ἐκείνου οἰκογενειακοῦ γεγονότος εἶχε διαδοθῆ ἤδη εἰς ὅλην τὴν πόλιν, καὶ ὀλίγοι βέβαια ἐκ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ νεολαίας ἐφθόνησαν καὶ δὲν ἐχάρησαν ἐπὶ τῷ εὐτυχίματι τοῦ Φυλλίδα.

Ἐνθὺ οἱ νέοι φίλοι περιεφέροντο εἰς τὴν στοᾶν ἐν ζωηρᾷ συνομιλίᾳ, προσῆλθε καὶ ἕτερος ξένος, τοῦτον δ' ἠκολούθει καὶ ἄλλος, ὅστις δὲν ἦτο προσκεκλημένος καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐμφάνισις προὔξενε δυσαρέσκειάν τινα εἰς τε τὸν φιλοξενούντα καὶ τοὺς φιλοξενουμένους. Οὗτος ἦν ὁ γνωστὸς ἤδη ἡμῖν Θράσυλλος ἐξ Ἐλατείας, ὅστις ἀπὸ τινων ἡμερῶν διέτριβε πάλιν ἐν Χαιρωνείᾳ. Ἐπίτηδες ὅμως ὁ Χαρίλαος δὲν τὸν προσεκάλεσε, διότι οὐτε ὁ Φυλλίδας, οὐτε, οἱ λοιποὶ φίλοι του ἦσαν συμπαθῶς πρὸς τὸ ἄτομον τοῦτο διατεθειμένοι. Καὶ ὅμως ὁ Θράσυλλος προσεπαθεῖ πάντοτε νὰ προσκολλᾶται εἰς αὐτοὺς μετὰ τινος φορτικότητος μάλιστα. Ἐἶχε συναντήσῃ τὸν Κτησιφῶντα, μεταβαίνοντα εἰς τοῦ Χαρίλαου, κατ' ὁδόν, καὶ ἐπειδὴ τὸν εἶδε ἑορτασίμως ἐνδεδυμένον, τὸν ἠρώτησε: «Θά ἦσαι βέβαια γιὰ κανένα τραπέζι, καὶ γέ κοῖδ;» Ὅταν ὁ Κτησιφῶν ἀπήντησεν, ὅτι ὁ Χαρίλαος δίδει εἰς τοὺς φίλους του γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Φυλλίδα, ὁ ὁποῖος προχθὲς ἠρραβωνίσθη, ὁ Θράσυλλος εἶπε: «Ἄ, ὁ Χαρίλαος εἶνε στενὸς φίλος μου, καὶ δὲν θὰ τὸν κατοφανεῖ, ἀν ἔλθῃ μαζὶ Σου· ἐπειτα πρέπει νὰ συγχαρῶ καὶ τὸν Φυλλίδα, διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ὁποίου, ἔξυρεις; πόσον χαίρω». Ὁ Κτησιφῶν ἐγνωρίζεν, ὅτι ἡ χαρὰ τοῦ Θρασύλλου ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ τοῦ Φυλλίδα δὲν ἦτο καὶ τὸσον πολὺ μεγάλη, ἥξευρε δ' ἐπίσης, ὅτι δὲν ἠθέληε φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ἐπιθυμητὸν συνδαιτυμᾶνα συμπαρασύρον τὸν ὑπὸ πάντων ἀποφευγόμενον νεανίαν, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἢ μᾶλλον ἐπιβληθεῖσαν τοῦ δυσαρέστου ἐκείνου γνωρίμου ἐπιθυμίαν καὶ ἐκ τῆς στοιχειωδεστέρως φιλοφροσύνης ἠαγκασθῆ μάλιστα νὰ προσποιηθῇ, ὅτι ἡ συνοδεία του τῷ ἦτο καὶ εὐάρεστος.

Ὅταν ἐνεφανίσθη πρὸ τῆς εἰσόδου ὁ Θράσυλλος μετὰ τοῦ Κτησιφῶντος, ἔτρεξε πρὸς δεξιῶσιν του ὁ Χαρίλαος, ὡς φιλόφρων οἰκοδεσπότης καὶ τῷ εἶπε: «Ἄ, φίλε Θράσυλλε, ἔρχεσαι εἰς κατάλληλον ὥραν· θὰ λάβῃς βέβαια μέρος εἰς τὴν εὐχίαν μας. Ἄν ὅμως ἦλθες δι' ἄλλον λόγον, ἄφες τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τοῦ παρόντος. Χθὲς ὅλην τὴν ἡμέραν ποῦ Σε ζητοῦσα, διὰ νὰ Σε προσκαλέσω δὲν Σ' εὗρηκα». Ὁ Θράσυλλος ἐζήτησε συγγνώμην, διότι ἀπρόσκλητος εἰσβιάζει τὴν εἰσοδὸν τοῦ συμποσίου· ἀλλ' ἡ ἰδέα, ὅτι θὰ περάσῃ ὅλην τὴν νύκτα μετὰ τῶν φίλων, καὶ ὅλων καλῶν, τὸν προσείλκυσε, ἐπειτα καὶ ἡ καρδιά του τὸν ἐβίωσε νὰ ἴδῃ τὸν Φυλλίδα καὶ νὰ τὸν συγχαρῇ. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπήγε μεθ' ὁρμῆς πρὸς τὸν Φυλλίδα καὶ χαιρετίσας ἐσφιγξέ τὴν χεῖρά του. «Μακάριος Σὺ», εἶπε, «πόσον χαίρω διότι Σε ἠνύνησε τόσο ἡ τύχη καὶ Σ' ἠλόγησε. Πόσον ὠραῖον καὶ πλοῦσιον μέλλον ἀνοίγεται ἐμπρὸς Σου. Δὲν ἔμπορῶ νὰ Σοι περιγράψω τὴν χαρὰν μου, πόσον ἐχάρην ὅταν ἤκουσα τὴν ἀγγελίαν τοῦ εὐτυχίματός Σου τούτου. Ἄλλ' εἶμαι ὀλίγον κακιωμένος μαζὶ Σου, Φυλλίδα, διότι τὸν παλαιὸν φίλον Σου, ποῦ Σ' ἀγαπᾷε τόσο, δὲν τὸν συλλογίσθηκες καθόλου

ἀκόμη. Τόσος καιρὸς πέρασε ἀφ' ὅτου ἐπέστρεφες, καὶ ἀκόμη δὲν ἔχασες ὀλίγον καιρὸν διὰ νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ μ' εὕρῃς, τώρα ποῦ εἶμαι μάλιστα τόσο συχνὰ εἰς τὴν Χαιρωνείαν.»

Ὁ Φυλλίδας δὲν ἔτυχε ποτὲ νὰ σκεφθῇ, οὔτε ἐπίστευσε ποτε, ὅτι ὁ Θράσυλλος ἦτο τόσο καλὸς φίλος του. Αὐτὸς τοῦλάχιστον τὸν ἀπέφευγε, ὁσάκις ἠδύνατο. Ἐπὶ τινὰ χρόνον καὶ ἐν Ἀθήναις ἦσαν ὁμοῦ· ἀλλὰ καίπερ γνωριζόμενοι ἐκ τῶν προτέρων, κατὰ πάντα ὁμοῦ τρόπον ἀπέφευγον ἀλλήλους ἐκεῖ ἐν τῇ ξένη. Ὁ Φυλλίδας ἀπηθάνετο καὶ περιεφρόνει τὸν ἐκλυτον βίον, τὸν ὁποῖον ἔζη ἐκεῖ ὁ Θράσυλλος, καὶ οὕτως διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν ἠθέληε νὰ ἔχῃ μάρτυρα τῆς διαγωγῆς του αὐτὸν τὸν Φυλλίδα, τοῦ ὁποίου ἐγνωρίζε το ἀγνὸν καὶ ὑπερήφανον φρόνημα. Πᾶν ὅτι ὁ Φυλλίδας κατὰ τὰς πρώτας ταύτας μετὰ τὴν ἀφίξιν του ἐβδόμαδας ἔμαθε περὶ αὐτοῦ δὲν συνετέλει καθόλου νὰ ἀναζητήσῃ τὸν παλαιὸν γνώριμον. Ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην νὰ φανῇ ψυχρὸς. Ἐζήτησε λοιπὸν συγγνώμην, λέγων ὅτι ἐμάνθανε μὲν ἐνίοτε περὶ τῆς εἰς Χαιρωνείαν ἀφίξεώς του, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τότε, ὅτε

ἤδη εἶχεν ἤδη ἀφήσει τὴν πόλιν· καὶ διὰ τοῦτο ματαίως πολλάκις τὸν ἀνεζήτησε, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν του δ' ἄλλως ἔμενεν ἀπὸ τινος μακρᾶν τῶν φίλων του, ἕνεκα τῶν διαφόρων ἀσχολιῶν, εἰς αἷς εἶνε ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπιτεδομένος. Ὁ Θράσυλλος δὲν ἔλειπεν εὐθὺς νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν συνήθων αὐτῷ ὑπαινιγμῶν καὶ σιωπημάτων, καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ, ὅτι αἱ ἀσχολίαι αὗται κυρίως τὴν Χαριτῶ θ' ἀφορῶσι βέβαια, ὅτε ἐνεφανίσθη ὁ Χαρίλαος προσκαλὼν τοὺς φίλους του νὰ κατακλιθῶσι περὶ τὴν τράπεζαν.

Οἱ συνδαιτυμόνες κατεκλίθησαν, οἱ δὲ δούλοι ἔλυσαν τὴν ὑπόδεσιν αὐτῶν καὶ ἄλλοι ἔπλυνον τοὺς πόδας των καὶ προσέφερον ὕδωρ πρὸς νίψιν τῶν χειρῶν. Τότε παρετέθησαν καὶ αἱ τράπεζαι, πρὸ ἐκάστου ἀνακλιντῶν μία, ἐκομίσθησαν δὲ καὶ τὰ φαγητὰ καὶ ἐμοιρασθῆ ὁ ἄρτος ἀπὸ ἐλαφρῶν κανίστρων. Κατὰ τὴν ἐστίασιν συνδιελέγοντο οἱ νέοι ὁμοτραπέζοι μετὰ φαεινῶς ζωηρότητος, κύριον δὲ θέμα τῆς ὁμιλίας των ἀπέτελει ἡ ἀνάμνησις τῶν παιδικῶν συμβάντων, εἰς ὅσα ὅλοι ὁμοῦ ἔτυχε νὰ ἔχωσι μέρος. Ἀλλὰ τὰ σχολικὰ ἦσαν τὸ κυριώτερον κεφάλαιον.

[ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(ἔπειτα συνέχεια.)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Διαγωνισμὸς πρὸς συγγραφὴν διδακτικῶν βιβλίων. — Ἐπεισόδια τοῦ πρώτου διαγωνισμοῦ. — Τὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ ὁ πέμπτος ἄθλος τοῦ Ἡρακλέους. — Ἡ ἀφίξις τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης. — Ἡ πρὸς τὴν βασιλίττιν ἀγάπη. — Τὸ σχολεῖο τῆς Βασιλίσσης!

Ἐν Ἀθήναις, 27. Ὀκτωβρίου.

Ἡ πρώτη Νοεμβρίου, ἥτις ἔρχεται μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἔχει μεγίστην διὰ τὴν Ἑλλάδα σημασίαν· κατ' αὐτὴν λήγει ἡ πρὸς ὑποβολὴν διδακτικῶν βιβλίων εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας προκηρυχθέντα διαγωνισμὸν προθεσμια· ἐκ τῶν βιβλίων τούτων ἐγκριθῆσεται, κατὰ τὴν φράσιν τῆς προκηρύξεως, δι' ἕκαστον μάθημα καὶ διὰ μίαν τετραετίαν (ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1888) ἐν βιβλίον, τὸ σχετικῶς κρείσσον κατὰ παραθεσίον πρὸς τὰ συνυποβληθῆσόμενα διὰ τὸ αὐτὸ μάθημα. Ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ τροφή ἦν ἡ Ἑλλάς θὰ παράσχῃ εἰς ἑκατοστύας χιλιάδων ἑλληνοπαίδων ἐπὶ τετραετίαν (τὰ δὲ ἔτη ἔχουσι διπλὴν ἀξίαν εἰς τὰ νεαρὰ ἔθνη ὡς καὶ εἰς τὰ μικρὰ παιδιὰ) ἐξαρτάται ἐκ τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Φαντάζεσθε ποῖα ἀγωνιώδης προσδοκία ἄρχεται μετ' ὀλίγας ἡμέρας· περιουσία ὀλοκλήρης διὰ τινος, ὁ ἐπιούσιος ἄρτος δι' ἄλλους κρέμονται ἐκ τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου· Ὑποχρεωτικὸν ὄντος ἐκάστου ἐγκρινομένου βιβλίου, πάντα τὰ ὅμοια καταργοῦνται ἀνεκκλητῶς ἐπὶ τετραετίαν καὶ στεῖρευσι ἡ χρηματοφόρος πηγή καὶ ἐκλείπει ὁ πόρος τῶν συγγραφέων. Ἐτέρωθεν δὲ τὸ εἰσόδημα εἶνε οὐχὶ ἀνάξιον λόγου· εἰκοσι καὶ τριακόντα, εἰ μὴ πλείονες, χιλιάδες δραχμῶν κατὰ τὴν τετραετὴν περίοδον, μεθ' ὅλην τὴν τυποκλοπίαν, ἥτις προξενεῖ ἀληθῆ θραύσιν ἐν Ἑλλάδι. Δι' ὁ οὐδὲ καθηγητὰι τοῦ Πανεπιστημίου ἀπαξιοῦσι ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν ἀγῶνα, ἀφ' οὗ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ mat de Cocagne τούτου ἀναμνεῖ αὐτοὺς ἄξιον τῆς ἀναρχήσεως ἐπαθλον.

Κατὰ τὸν πρώτον, τὸν πρὸ τετραετίας Διαγωνισμὸν πολλοὶ ὑποτιμῶντες τὰ πράγματα ἢ ὑπερτιμῶντες ἑαυτοὺς εἶχον τὴν ἀφελῆ ἀλαζονείαν ν' ἀπόσχῃ αὐτοῦ καὶ ἀπεσύρθησαν, ὡς ὁ Πηλεΐδης, ὑπὸ τὰς σκηνὰς των μηνιόντες. Ἀλλ' ὅτε ἐφθάσε μέχρι τῶν ὄτων αὐτῶν ἡ γλυκεῖα κλαγγὴ με-

τρούμενων νομισμάτων, τάχιστα ἐξῆλθον πάνοπλοι, καὶ ἔδραμον εἰς τὸ πεδίον τοῦ ἀγῶνος.

Ἀληθῶς ὁ Διαγωνισμὸς οὗτος πολλῶν εἶχε παραξήν τὰ νεῦρα· οἱ ἀντιπρονοῦντες δὲν εὕρισκαν καταλλήλους λέξεις ὅπως τὸν ἐξευτελίωσι δεόντως.

«Οὐδαμοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἀνεφώνουν, τελεῖται διαγωνισμὸς· μόνον ἐν Ῥωμανίᾳ συμβαίνει ἡ μωρία αὕτη· πῶς ἐκλέγομεν τὰ πρότυπά μας πρὸς μίμησιν! ἐμμήθημεν τοὺς φορολογικοὺς ἐπὶ τῶν κτηνῶν νόμους τῆς Τύνιδος καὶ τώρα μιμούμεθα τοὺς Βλάχους διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν μας! Τὸ πνεῦμα νὰ ὑποβληθῆ εἰς διαγωνισμὸν! ἡ ἐπιστήμη εἰς ἔγκρισιν, ὡς ἐπὶ δημοκρασίας!

Οἱ φίλοι τοῦ Διαγωνισμοῦ ἐλάμβανον τὸ ριπτόμενον χειρόκτιον καὶ ἀπῆνταν:

— Οἱ φορολογικοὶ ἐπὶ τῶν κτηνῶν νόμοι οὐ μόνον εὐδοκίμοισι πλείους παρέχοντες ἤδη εἰς τὸ κράτος εἰσπράξεις τῶν πρὸ αὐτῶν, ἀλλ' ὑπῆρξαν ἀληθῆς σεισάχθεια ἀπαλλάξασα τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν τῆς φοβερᾶς δεκάτης· ὁ δὲ διαγωνισμὸς τῶν διδακτικῶν βιβλίων ποῖον δύναται νὰ βλάψῃ; Μέχρι τοῦδε οὐδεὶς ἔλεγχος ἐνηργεῖτο· ὑπῆρχε μὲν ἄλλοτε ἐπιτροπεία εἰς τὸν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας ἀλλ' αὕτη παρεῖχεν εὐχερέστατα τὴν ἐγκρισίν τῆς εἰς πᾶν ὑποβαλλόμενον βιβλίον, ἤρκει μόνον νὰ μὴ προσεβῆ αὐτὸ τὴν θρησκείαν ἢ τὸ πολιτικὸν καθεστῶς, ἀδιαφοροῦσα κατ' ὀλοκληρίαν περὶ τῆς διδακτικῆς αὐτοῦ ἀξίας. Συνεσωρεύθη κατὰ μικρὸν τὸση ἀμάθεια καὶ ἀσυνειδησία ὑπὸ ἐξώφυλλα διαφόρων σχημάτων ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῶν βιβλιοπωλείων, πνιγνῆν δυσσομίαν ἐκπέμπουσα ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ὥστε ἀπῆτεῖτο Ἡρακλῆς ὅπως ἐκφορήσῃ τὴν δύσιν ταύτην τῶν βουσκηνμάτων τοῦ Ἀδγείου, παροχρεώσας τὸν Ἄλφειον, καὶ τὸν Πηνειὸν ἔκρουεν δι' ἄλλης ἐξόδου ποιήσας, ὡς λέγει ὁ Ἀπολλόδωρος. Τὸν ἄθλον τοῦτον θὰ ἐκτελέσῃ ὁ Διαγωνισμὸς»

δρμητικόν βέμμα θά παρασύρη ἀνάγκαστα τὰ πνευματοκτόνα Ἀλφαβητάρια καὶ Συντακτικὰ καὶ τὰς Γραμματικὰς καὶ τὰς Ἱστορίας εἰς τὴν ἀβυσσον ἀνεπιστρεπτεῖ!

Ὁ ἀγὼν ἐξηκολούθει κρατερός
πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἐνδ' ἔθουσε μάχη πεδίοιο
ἄχρις οὐ ἐδημοσιεύθη ἡ κρίσις τῆς ἀγωνοδίκου ἐπιτροπείας. Οἱ συνήγοροι τοῦ Διαγωνισμοῦ, ὧν δὲν ἔτυχε νὰ ἐγκριθῇ τὸ ὑποβληθὲν ἔργον, ἔμειναν μὲ ἡμίσειαν ἐπαινετικὴν φράσιν ἐν τῷ στόματι, βλοσυρὸν περιάγοντες βλέμμα, οἱ δὲ κατήγοροι, ὧν ἐνεκρίθη, κατέπιον τὴν ββριν ἢν ἡτοιμάζοντο νὰ ἐκ-

„Συνελόντι δ' εἰπεῖν, κατέληγεν ἐπιλέγουσα ἡ τοῦ 1882 προκήρυξις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, θέλομεν νὰ ἐνοηθῇ ὅτι ἐκεῖνοι μόνον θὰ τύχῃσι τοῦ ἄθλου, ὅσοι ἐνεπλήσθησαν, ἀν μὴ μανικῶς τινος ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῶν παιδῶν, ἀλλὰ καὶ ἀγάπης πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐλέους, καὶ ὅτι ἡ στιγμή καθ' ἣν θὰ λάβῃσι τὸν κάλαμον ἀνά χεῖρας, ἵνα μεταπλάσωσιν εἰς βιβλίον διδακτικὸν τὸν ἐτι ἄγραφον, πρὸ αὐτῶν χάρτην ὀφείλει νὰ εἴνε στιγμή ἐνθέου δημιουργίας, καθόσον ἐκ τῶν βιβλίων, ἅτινα θὰ δοθῶσιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἀπαλῆς νεότητος, ἐξήρηται κατὰ μέγιστον μέρος ἡ

ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΗΡΑΜΑ ΤΟΥ.

στομίσωσιν, καὶ εὐμενείας ἔκφρασις διεχύθη ἐπὶ τῆς μορφῆς αὐτῶν.

Εἶτα ἤρχισε τὸ κατὰ τῶν κριτῶν ὑβερολόγιον, ὁ ἀναπόφευκτος ἐπίλογος παντὸς ἑλληνικοῦ διαγωνισμοῦ, ἀπὸ τοῦ μακαρίτου Βουτσιναιοῦ μέχρι τοῦ πρὸς κατάληψιν θέσεως γραφῆς ἐν ὑπουργείῳ.

Εἶνε ἀληθές ὅτι πάντα τὰ κατὰ τὸν παρελθόντα διαγωνισμὸν ἐγκριθέντα διδακτικὰ βιβλία δὲν εἶνε ἀφογα, ἀλλ' ἡ προσγενομένη ὠφέλεια εἶνε ἀνυπολόγιστος, διότι τὰ στήθη ἀνέφλεξεν ἡ φιλοτιμία ἢ ἡ τοῦ κέρδους ἐλπίς, καὶ πολλοὶ μακρὰς διήλθον νύκτας φιλοπονοῦντες ἀξία λόγου ἔργα.

μόρφωσις ἀνεπτυγμένων, εὐχειραγωγῆτων, φιλονόμων, πολιτῶν.

Τοῦτο ἀν δὲν ἐνοήθη τὴν πρώτην φοράν, ἐνοήθη τώρα. Καὶ αὐτοὶ οἱ μεταπράται τῶν γραμμάτων, οἱ ποιοῦντες λέξεις ἀπλῶς πρὸς κέρδος ὡς θὰ ἐπάλουν ἄχυρα διὰ τὰ κτήνη θὰ φανῶσιν ὑπέρτεροι ἑαυτῶν. Ἡ περίοδος τῶν κακῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐλήξε, πιστεύομεν, διὰ τὴν Ἑλλάδα τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἑλληνοπαίδων δὲν θὰ βασανίζωσι πλέον ἀψυχολόγητα καὶ σκαῖά ἔργα. Ἔχω δὲ ἀκράδαντον πεποιθῆσιν ὅτι ἡμέραν τινὰ θ' ἀναγραφῇ ὡς ἐπίσημος ἡμέρα παρὰ τοῦ εὐγνωμονοῦντος ἔθνους ἡ ἡμέρα τῆς προκηρύξεως διχγωνισμοῦ πρὸς συγγραφὴν διδακτικῶν βιβλίων. θὰ εορτάζηται ὡς εἰσοσὴ τις πέμπτη Μαρτίου διανοητικῆς πα-

λιγγενεσίας, ὡς ἐναρξίς ἐπαναστάσεως διαρρηξάσης τὰ δεσμὰ τοῦ πνεύματος.

Θὰ ἐμακρηγόρουν ὑπὲρ τὸ δέον ἀν περιπελεκόμεν εἰς λεπτομερείας περὶ τῶν ἐπενεχθεισῶν ὑπὸ τοῦ Διαγωνισμοῦ σωτηρίων μεταρρυθμίσεων· ἐν τῇ δημοτικῇ παιδεύσει, ἐπὶ παραδείγματι, καθιερώθη ἐπίσημος ὑπὸ τοῦ Κράτους τὸ Ἐρβαρτιανὸν σύστημα, ἐν τοῖς σχολείοις τῶν τε ἀρρένων καὶ θηλέων προτανεύουσιν αἱ ἀρχαὶ τῶν μεγάλων Ἐρβαρτιανῶν Ziller, Eioy καὶ Nein κατὰ τε τὴν διδακτικὴν καὶ τὴν ἀνιούσαν τῶν διδακτικῶν βιβλίων κλίμακα, ἐν ᾧ ἐναχοῦ αὐτῆς τῆς σοφῆς Γερμανίας ἐμμένουσιν ἐτι εἰς τὰ Normal-pörtter τοῦ Ζακοῦ.

Ἀπὸ τῆς προπαραελθούσης ἐβδομάδος ἡ κυανόλευκος σημαία κυματίζει ἐπὶ τῶν ἀνακτόρων εἰς ἐνδειξιν ὅτι φιλοξενουσι τοὺς ἐπίσημους αὐτῶν ἐνοίκους. Ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα ἀφίκοντο καθ' ὀλοκληρίαν ἀνεπισήμως· ὅτε δὲ διήρχοντο ἐφ' ἀμάξης τὴν λεωφόρον Πανεπιστημίου μετὰ τῶσων μηνῶν ἀπουσίαν ὠμοιάζον πρὸς ἀπλοὺς περιηγητὰς μεταβαίνοντας νὰ καταλύσωσιν εἰς ξενοδοχεῖόν τι τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος.

Καὶ ὁ βασιλεὺς εἶνε προσφιλής, ἀλλ' ἡ βασίλισσα κατὰ γράμμα λατρεύεται ἐνταῦθα· εἶνε ἡ περικαλλῆς προσωποποίησις τῆς Εὐσπλαγγχίας καὶ τῆς Φιλανθρωπίας· αἱ δὲ κρινοδάκτυλοι αὐτῆς χεῖρες πολλὰ δάκρυα ἀπέμαζαν, καὶ τὸ γλυκὸ μειδίαμά της εἰς πολλοὺ στήθη ἐνέβαλε τὴν παραμυθίαν. Πόσα χεῖλη τρέμοντα ἐκ συγκινήσεως ἐφέλλισαν τὸ ὄνομα αὐτῆς πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκεῖνας στιγμὰς καθ' ἃς ὅτε οὐχὶ μόνον τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ γυνυπετεῖ πρὸ τοῦ Πλάστου! πόσοι μόνις κλείσαντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῶν ἀλγηδόνων ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ νοσοκομείου, διεῖδον ἐν ὄνειρῳ τὴν γλυκεῖάν της μορφήν, ἐπιφοιτῶσαν ἐν ἀγγελικῇ κάλλονῃ, διασκορπίζουσαν αἰγλήν κέριξ καὶ ἄρωμα ἀγιότητος!

Εἶνε ἀνυπολόγιστα τὰ χρήματα ἅτινα δαπανᾷ ἐκ τῆς ἀτομικῆς περιουσίας της, πρὸς ἀγαθοεργίαν· εἶνε ἀνυπολόγιστος ἡ ἀγάπη ἢν δαπανᾷ ἐκ τοῦ ἀκνωτοῦ ταμείου τῆς καρδίας της ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν.

Τὸν παρελθόντα χεῖμα ἔπεριπάτου ὑπὸ τὴν δενδρο-

στοιχίαν τῆς ὁδοῦ Πατησίων· τὸ ἔδαφος ἦτο πάλλευκον ἐκ χιόνος· στρουθία τινὰ ἐσκάλιζον διὰ τοῦ ῥάμφους τῶν ὄπως εὐρωσι σπόρον τινὰ ἢ σκαλίηκα· τὰ δένδρα πάντα τοῦ Ἀττικῶν πεδίου ἦσαν χιονοκόσμητα, καὶ τὰ φυλλώματά των ὠμοιάζον πρὸς τρίχαπτα· ἀλλ' ἀν τὸ θέαμα ἦτο θαυμάσιον οἱ θεαταὶ ἦσαν σπάνιοι· Κοράσιον ὀκτῶ μόλις ἐτῶν κρατοῦν ἀλεξιφρόχιον μεγαλείτερον τοῦ ἀναστήματός του καὶ ἀνηρημένον ἔχον μαθητικὸν σάκκον εἰς τὸ πλευρόν του, ἐβάδιζεν ὅσον τάχιον ἠδύνατο.

— Ποῦ πᾶς κοριτσάκι μου μὲ τόσο χρῶ.

— Σπίτι μας, μοὶ εἶπεν ἐκεῖνο ἀφελῶς.

Ἦτο κοράσιον ἐνός περιβολάρη τῶν Πατησίων καὶ ἐπῆγαιεν εἰς σχολεῖόν τι τῶν Ἀθηνῶν, ὥρας δρόμον διανύον ἐκάστην προίαν καὶ ἐσπέραν.

— Δὲν ἔχετε ἐδῶ ἔστὰ Πατήσια σχολεῖον μόνον πηγαίνεις τόσο μακρὰ;

— Ἔχομε, μὰ ἐγὼ πηγαίνω ἔστὸ σχολεῖο τῆς Βασιλίσσας.

— Καὶ ποῦ εἶν' αὐτὸ τὸ σχολεῖο τῆς Βασιλίσσας;

— Σιμὰ ἔστην Ἁγία Εἰρήνη· τὰ βιβλία, τὰς πλάκες, τὰ τετράδια ὅλα μᾶς τὰ δίνει ἡ Βασίλισσα· τὰς δασκάλας τὰς πληρόνει ἡ Βασίλισσα· κάπου κάπου ἔρχεται καὶ μᾶς βλέπει, καὶ μᾶς μιλά καὶ μᾶς χαϊδεύει· τὴν πρωτοχροναῖά ἔρχεται ἔστὸ σχολεῖο καὶ μᾶς φέρνει μιοναμάδες.

— Καὶ τὴν ἀγαπᾷς σὺ τὴν Βασίλισσα;

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κορασίου ἐξήστράφαν, ἡ μορφή του ἐζωογονήθη καὶ ἀπήντησεν ἀμέσως:

— ὦ, πολὺ!

— Καὶ γιατί τὴν ἀγαπᾷς; ἠρώτησα ἐπιμένων.

— Γιατὶ τὴν ἀγαπῶ, νά, γιατί εἶνε καλή.

Καὶ ἀπῆλθε σπεῦδον πρὸς τὸ πατρικὸν χαμόσπιτον.

Εἶνε εὐλαβὴς ἡ βασίλισσα μέχρις ὑπερβολῆς μάλιστα, ἀν θέλετε, ἐπιβαίνουσα δὲ τῆς ἀμαξοστοιχίας κάμνει πάντοτε τὸν σταυρόν της· ἀλλ' εἶνε καὶ δι' ἔργων χριστιανῆ, οὐχὶ διὰ λόγων μόνον· δὲν συγκεντροῦται ἐν ἑαυτῇ ἐγωῖστικῶς, δὲν περιορίζεται εἰς ἀκαρπὸν προσευχῆν· δὲν προσηλοῖ εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ ὄμμα κλείουσα τὸ οὐς εἰς τὰς οἰμωγὰς τῆς γῆς.

Joindre les mains, c'est bien;
mais les ouvrir, c'est mieux.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ.

1. ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΛΙΓΑΣ Ἐξ ἀθηναϊκῆς φωτογραφίας (ἐν σελ. 321).

2. ΑΘΙΓΓΑΝΙΣ. Εἰκὼν τοῦ de Geetere (ἐν σελ. 325).

3. ΛΕΙΑ ΑΡΙΑΚΤΙΚῶΝ ΟΡΝΕῶΝ (ἐν σελ. 329). Καὶ εἰς τὸν κόσμον τῶν πτηνῶν παρατηροῦνται τὰ αὐτὰ αἰμοβόρα ἐνστικτα, τὰ ὅποια ἔχουσι πολλὰ τῶν ἄλλων ἐπὶ γῆς πλάσματων. Ἡ ἀτυχὴς νῆσσα γενομένη θύμα τοῦ ἐρυθροῦ ἰκτινίου μεταφέρεται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν φωλεάν του, ὅπως

χρησιμεύει ὡς τροφή εἰς τὰ μικρὰ του, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν ἱεραξὲ ἐνεδρεῦον ἐπιτίθεται κατὰ τῆς ἐτοιμῆς λείας καὶ ἀγωνίζεται ν' ἀποσπάσῃ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀδυνατωτέρου ἀντιζήλου. Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν ζωηρῶς παριστάνει τὴν σκηνὴν ταύτην τοῦ ἀγῶνος μεταξὺ τῶν δύο αἰμοχαρῶν ὄρνεων.

4. ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΗΡΑΜΑ ΤΟΥ (ἐν σελ. 332). Ἄλλη αὕτη σκηνή, παρομοία τῆς προτέρας, πιστῶς ἀπεικονίζουσα τὸν τρόπον, καθ' ὃν τὸ εὐγενέστερον καὶ ἰσχυρότερον τῶν πτηνῶν φονεύει τὴν ἀγρευθεῖσαν λείαν του.

Τὴν τετάρτην τῆς παρελεύσεως ἑβδομάδος, 12/24. Ὀκτωβρίου, κατὰ τὴν 12 1/2 ὥραν παρέστη εἰς τὴν Α. Γ. τὸν Διάδοχον Κωνσταντῖνον ἐπιτροπὴ ἔκ τεσσάρων, ἧτοι δύο ἐκ τῆς ἐλευθέρας καὶ δύο ἐκ τῆς δούλης Ἑλλάδος, φοιτητῶν, ὅπως χαιρετίσῃ αὐτὸν ἐν ὀνόματι τῶν λοιπῶν συναδέλφων. Ἡ παρουσίασις τῶν σπουδαστῶν ἐγένετο μετὰ τῆς προηκούσης ἐπισημότητος, ἧτοι ἐπαξίως τοῦ ὕψους προσώπου, πρὸς δ' ἤδελον νὰ ἐκφράσῃ τὰ σεβασμὰ τῶν, καὶ τῆς τάξεως, εἰς τὴν αὐτοὶ οὗτοι ἀνήκουσιν ὡς ἀκαδημαϊκοὶ πολλῶν ἐν τῇ ξένῃ καὶ ἐν ξένοις ἀναστρεφόμενοι.

Τὴν ἐπιτροπὴν παρέλαβεν ἐκ τοῦ διαδρόμου εἰς τὴν πρώτην αἰθούσαν ὁ εὐγενὴς καὶ πεπαιδευμένος Ἰπασπιστὴς τῆς Α. Γ. κύριος Σαπουντζάκης, μετὰ μικρὸν δὲ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ἄλλην, ὅπου κατόπιν εἰσῆλθεν ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος, προσηκῶς χαιρετίσας καὶ σφίγξας πάντων τὰς χεῖρας, μετ' ὧν εἰς τῶν φοιτητῶν προσηγήσας διὰ βραχυτάτων τὴν Α. Γ., ἐκφράσας τὴν δικαίαν ὑπερηφάνειαν τῶν ἐν Λειψίᾳ ἑλλήνων σπουδαστῶν, ὡς συγκαταλεγόντων ἐν τῇ χορείᾳ αὐτῶν τὸν Διάδοχον τοῦ ἑλληνικοῦ Ἐθνικοῦ, εὐχθεὶς δὲ τὰ ἐκείνα ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου, τῆς ὅλης βασιλικῆς Οἰκογενείας καὶ ἰδιαιτέρως ὑπὲρ τοῦ Διαδόχου. Εἰς ταῦτα ἀπάντησεν ὁ Α. Γ. ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: „Καὶ ἐγὼ χαίρω, διότι ἐλθὼν εἰς Λειψίαν εὐρίσκειται μετὰ ἑλλήνων φοιτητῶν. Σὺς παρακαλῶ νὰ ἐκφράσῃτε καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὰ αἰσθηματῶν. Σὺς εὐχαριστῶ δὲ ἐπίσης διὰ τὰς εὐχὰς Σας ὑπὲρ τῶν Γονέων μου καὶ Ἐμοῦ“. Μετὰ ταῦτα ὁ Α. Γ. ἀπέτεινεν εἰς ἕκαστον ἐρωτήσεων τιμὰς περὶ τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως καὶ τῶν πρώτων σπουδῶν τῶν, τοῦ χρόνου τῆς περαιτέρω ἐνταῦθα φοιτήσεώς των, ἐπιλοτιμηθῆσαν δὲ οἱ φοιτηταὶ νὰ διώσωσιν εἰς τὴν Α. Γ. ὅσον ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνταῦθα ἑλλήνων φοιτητῶν καὶ τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. Πρὸς πάντας δ' ἀποταθεὶς καὶ λαβὼν οἰκειότερον ὕψος συναδέλφου ἠρώτησεν αὐτοὺς: „κατοικεῖτε καὶ Σὺς εἰς ξηνοδοχεῖα ἢ ἔχετε τὰ σπίτια Σας;“ — „τὰ δωματῖά μας ἔχομεν, Ἰψηλότατε,“ ἀπάντησεν εἰς τούτων, οὗς καὶ πάλιν ἠρώτησε μετὰ ἄλλων καὶ περὶ τοῦ συνοικισμοῦ δύο ἢ πλείονων ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, περὶ τῆς γερμανομαθείας των καὶ ἄλλων τινῶν σχετιζομένων πρὸς τὸν ἐνταῦθα φοιτητικὸν βίον καὶ τίτλον, ὃν ἔχει κοινὸν ὁ Α. Γ. μετὰ τῶν ἑλλήνων φοιτητῶν. Ἀπήλθε δὲ μετ' ἐγκάρδιον ἀποχαιρετισμὸν καὶ πάλιν σφίγξας τὴν χεῖρα πάντων. Ἐξερχομένους δὲ τοὺς φοιτητὰς ἐκ τῆς αἰθούσης ταύτης ἐδέξθη καὶ πάλιν ὁ κ. Σαπουντζάκης, δοὺς αὐτοῖς ὅσας πλείστας περὶ τῶν σπουδῶν τῆς Α. Γ. πληροφορίας, ἃς καὶ αὐτὰς εὐπροσδεκτοτέρως ἢ ἑξ ἑαυτοῦ καὶ πεφωτισμένως τοῦ ἐξόχως μεμορφωμένου Ἰπασπιστοῦ γνώμης ἀνάπτυξις των. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεκόμισε τὰς καλλίστας ἐκ τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ἐντυπώσεις, θαυμάσασα τὸ παράστημα, τὴν προσήνειαν καὶ τὴν μὲν ὀφθαλμοῦ τοῦ προσφιλεστάτου Διαδόχου τοῦ ἑλληνικοῦ Ἐθνικοῦ, εὐτυχήσασα δὲ νὰ γνωρίσῃ καὶ ἕνα ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἐτάχθησαν ὑπὸ τῆς βασιλικῆς προνοίας ὅπως παρακολουθῶσιν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν περαιτέρω ἐπιστημονικὴν καὶ στρατιωτικὴν τῆς Α. Γ. ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς ἀληθινῆς πρόδου παιδείου.

Τὴν παρελεύσαν Δευτέραν, 19/31. Ὀκτωβρίου ἐώρασε τὸ ἀνώτατον ἐπιταυτηθῆσαν τῆς ἡμετέρας πόλεως τὴν ἐγκαθιδρυστὴν τῶν νέων πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν, κατ' ἣν ὁ ἀναβαθμὸν τὴν πρυτανεῖαν Καθηγητῆς τῆς Φιλολογίας Did. Ribbeck ἐξέφωνεσε κατὰ τὰ εἰδησιμὰ σπουδαῖον ἐπιστημονικὸν λόγον. Εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην προσῆλθεν ἐν στολῇ Ἑλλήνου Λοχαγῶ ὁ Α. Γ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Οἴκου τοῦ κ. Αἰδερὸς καὶ τοῦ Ἰπασπιστοῦ τοῦ κ. Σαπουντζάκη, φέροντος ἐπίσης τὴν ἑλληνικὴν στολὴν ταγματάρχου τοῦ Πυροβολικοῦ.

Ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου 1888 ἐκδοθήσεται ἐν Παρισίοις νέα τις „Ἐξωτερικὴ ἐπιθεώρησις,“ δι' ἧς σκοπεῖται ἡ διάδοσις, μάλιστα δὲ ἡ ποτὴ καὶ ἀμερόληπτος ἀπεικόνισις τῶν ἐπιμαρτυρουμένων σήμερον ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ ἰδεῶν ὑπὸ τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ἐποψίν. Συνεργάτας δὲ ἔχη το ἐν λόγῳ περιοδικὸν τοὺς διασημοτέρους Γάλλους καὶ ξένους δημοσιογράφους καὶ πολιτεολόγους, ἐξησφαλίσθη δὲ καὶ ἡ τακτικὴ συνεργασία ἀνδρῶν, οἵτι δ' Ἀριστέφ, ὁ Barthélemy St. Hilaire, ὁ περίφημος μεταφραστὴς καὶ

ἐρμηνευτὴς τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ πρῆν, ὡς γνωστὸν τοῖς Ἑλλήσι, πρῶτον πούργος· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Καστελλὰρ ἐξ Ἰσπανίας καὶ ὁ Γκῶσσεν ἐξ Ἀγγλίας ἐδήλωσαν, ὅτι προθύμως θὰ συνεργασθῶσι.

Ἡ πρώτη δικηγορὸς κυρία εἶνε ἐγκατεστημένη ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ ὀνομάζεται διδάκτωρ τῆς Νομικῆς Αἰμιλία Κέμπιν, ἠνοῖξε δ' ἐν Ζυρίχῃ καὶ ὠραῖον γραφεῖον, ὅπου οἱ προσερχόμενοι ἰκανοὶ πελάται τῆς λαμβάνουσι συμβουλὰς περὶ τῶν ὑποθέσεών των, παρὰ γὰρ ἑλλοῦσι τὴν σύνταξιν συμβολαίων, διαθηκῶν καὶ παντοίων ἄλλων ἐγγράφων. Δὲν ἐπετρέπη ὅμως ἀκόμη εἰς τὴν κυρίαν ταύτην νὰ συνηγορῇ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ὡς οἱ ἀρσενικοὶ συναδέλφοί τῆς.

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ περὶ τὰ μνημεῖα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀρχαιολογῶντες ἐξέφρασαν τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις Τάφος τοῦ Σωτῆρος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἴη τὴν θέσιν, ὅπου σήμερον δεκνύεται καὶ προσκυνεῖται, βεβαίως δὲ ὅτι ὁ ἱερὸς τόπος δὲν νὰ ζητηθῇ ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὴν Πύλιν τῆς Δαμασκῶ. Σπουδαῖον πρὸς τοῦτο ἀπέδειξεν ἀνέγραψεν ἐν εὐρωπαϊακῆς περιοδικῆς ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀμερικανὸς Πρόξενος κ. Ἐρρίκος Gillmann. Ἐἴκοσι καὶ πέντε δηλ. βήματα μακρὰν τοῦ Παναγίου Τάφου ἀνεκάλυψεν ἕτερον τάφον, βαθυτέρον, ἐν ᾧ ὑπάρχουσι τὰ λείψανα δύο ἀνθρωπίνων σκελετῶν, παρ' αὐτοῖς δὲ καὶ ἀργεῖα, ἐμοιάζοντα μὲν πρὸς ἀργεῖα φοινικιὰ καὶ κυπριακὰ, ἀφελκτικὰ δ' ἀνήκοντα ἀμέσως εἰς τὴν πρὸ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐποχὴν. Ἀλλὰ πρὸς τὰς ἐρευνὰς ταύτας ἀντιτάσσεται δικαίως ἡ γνώμη, ὅτι δὲν εἶνε ὀρθόν ν' ἀναζητῆται ὁ Τάφος τοῦ Σωτῆρος μετὰ μνημείων, ἐν οἷς προφανῶς ἐθάπτοντο εἰδωλόλατραι, διότι τοῦτο ἀντικεῖται βεβαίως πρὸς τὰς ἰδέας ἐποχῆς, κατ' ἣν ποτὲ εὐσεβεῖς Ἰουδαῖοι ἢ Χριστιανῶν δὲν ἤδελον ἐπιτρέψει τὴν ταφὴν ὁμοθρόσκου παρὰ τὸν τάφον ἑθνικοῦ. Μετ' ἑλα ὅμως ταῦτα ἀπορίας ἄξιον φαίνεται ἡμῖν, πῶς οἱ χριστιανοὶ ἀρχαιολογοὶ λησμονοῦσι αὐθεντικωτάτην ἱστορικὴν παράδοσιν περὶ τῆς ἀκριβοῦς θέσεως τοῦ σημερινοῦ Παναγίου Τάφου, ὃν ἡ Ἁγία Ἐλένη ἀνεκάλυψε καὶ ἀνεῖρε, ἀποκαλύψασα καὶ τὸ σερμὸν καὶ πανάγιον τῆς σταυρώσεως μαρτύριον, τὸν τίμιον Σταυρὸν, κατὰ τὸ 327 μ. Χ.

Ἐχει καὶ ὁ Βίσμαρκ τὰς αἰσθηματικὰς παραφορὰς του. Αἱ γερμανικαὶ ἐφημερίδες ἀφηγοῦνται, ὅτι ἄμα ἀφικόμενος εἰς Kissingen, ὅπου διέτριψεν ἐσχάτως ἐπὶ μικρὸν, συνήντησε κατὰ τινα εἰς τοὺς ἀγροὺς συνηθὴ περιπατῶν του μικρὸν τι κοράσιον, εἰς οἰκογένειαν ἀπόρων ἐργατῶν ἀνήκον, τοῦ ὁποῖου τίς εἶδε τί ἐνοστημευθὴ ὁ σιδηροῦς ἀρχιμακελλάριος, ἀλλὰ καὶ τρυφερώτατος οἰκογενεάρχης, καὶ τὴ ἠρώτησε μετὰ πατρικῆς προσήνειας: „Πόσον ἐτῶν εἶσαι, κορίτσι μου;“ — „Εἰς τὰς 30 Αὐγούστου θὰ πατήσω 'στὰ ὄκτω', ἦν ἡ ἀφελὴς ἀπάντησις τοῦ παιδιοῦ, τὸ ὅστιον, ὡς καὶ πάντες οἱ ὁμογενεῖς του, ἐσημαίωσε καλῶς εἰς τὸν νοῦν του τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων του, διότι, ὡς γνωστὸν, οἱ Γερμανοὶ καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ Εὐρωπαῖοι ἐορτάζουσι κατ' αὐτὴν, καὶ τὸ κυριώτερον, δέχονται παρὰ τῶν οἰκείων καὶ φίλων δῶρα. Μετὰ παρέλευσιν δύο ὁλῶν ἑβδομάδων δὲν ἐλησμονήσεν ὁ Βίσμαρκ τὰ γενεθλῖα τῆς μικρῆς κόρης καὶ διεληθὼν ἐπίτηδες πρὸ τῆς οἰκίας τῆς κατὰ τὴν πρώτῃν τῆς 30. τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου προσεκάλεσε αὐτὴν ὀνομαστὴ καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν χεῖρά τῆς ἐν εἰκοσάδραχμον γερμανικῶν χρυσῶν, ἀφοῦ προηγουμένως τὴν κατεφίλησε καὶ τῇ εἶπε „καὶ τοῦ χρόνου.“ Ἐξάλλοι ἐκ χαρῆς τὸ κοράσιον ἀνήγγειλε τὴν δωρεάν εἰς τοὺς γονεῖς του, οἵτινες ἠλίθωσαν τὸν μεγαλοπρεπῆ ὅσον καὶ ἄγνωστον φίλον τοῦ θυγατρίου των.

Αἱ ἰταλικαὶ ἐφημερίδες ἀναγράφουσι μετὰ πάσης σοβαρότητος ἀστεῖαν τῶν ὄντι εἰδησῶν, ὅτι δηλ. πολλὰ ἀντιπρόσωποι τοῦ παρ' Ἰταλίας ὠραῖου φύλου ἐδήλωσαν δι' ἀναφορὰς των πρὸς τὸν Ἰπουργὸν τοῦ πολέμου, ὅτι εἶνε ἐτοιμοὶ νὰ σχηματίσωσι δῆλον τάγμα ἰππικῶν καὶ μεταβιβαζόμενοι εἰς Ἀφρικήν νὰ καταπολεμήσωσι τοὺς ἀγρίους Ἀβυσσίνους. Ὁ φρένιμος Ἰπουργὸς παρήγγειλε πρὸς τὰς νέας ταύτας Ἀμαζόνιας νὰ ἠσυχάσωσι καὶ ν' ἀφῆσωσιν ὡς τάχιστα τὰς ρωμαντικὰς ταύτας φαντασιοπληξίας.

Γνωστὸν εἶνε ὅτι εἰς τῶν σπουδαιότερων κλάδων τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης εἶνε ἡ γυναικολογία καὶ ὅτι αὕτη ἀριθμῆ μὲν ὀλίγων δεκαετηρίδων ὑπαρξίν, καθὼς τὴν σήμερον ἐνοεῖται καὶ διδάσκειται ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις. Εὐλόγως λοιπὸν πάντα τὰ Πανεπιστήμια πολλὴν προσοχὴν καταβάλλουσι περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν καθηγητῶν τοῦ μαθήματος τούτου, οἵτινες δὲν νὰ ἦνε οὐ μόνον βαθεῖς γνώσται τῆς ἐσωτερικῆς ἰατρικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐμπειροὶ καὶ δεξιότατοι χειρουργοί. Ἰπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην ἡ ἰατρικὴ Σχολὴ τῆς ἡμετέρας πόλεως δύναται νὰ καυχῆται ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει τοῦ καθηγητοῦ Zweifel, ὡς διδασκάλου τοῦ μαθήματος τούτου καὶ διευθυντοῦ τῆς ἐνταῦθα κλινικῆς τῶν γυναικείων νοσημάτων. Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς Χειρουργικῆς θαυμάσια βεβαίως ἀναφέρονται ἐγχειρήσεις, κατὰ τοὺς νεωτέρους δὲ χρόνους οὐχὶ σπανίως πλέον ἀκούομεν γενομένας καὶ ἐπιτυχούσας ἀποτομὰς διαφόρων μελῶν, πλευροτομίας, ψοθηκτομίας καὶ ἄλλας ποικίλας ἐγχειρήσεις εἰς τὰ ἐντέσθια τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἐν τούτοις οὐδαμῶ οὐδέποτε ἄχρι τοῦδε ἐγνωσθῆ καὶ ἐδημοσιεῦθη παρομοία περίπτωσις, οἷα ἐσχάτως ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Zweifel εἰς τὸ ἀκρατηρίον του. Ἐνταῦθα βεβαίως δὲν εἶνε ὁ καταλλήλως τόπος νὰ ἐκθέσωμεν καταλεπτοῦς τὸ εἶδος τοῦ πάθους καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐγχειρήσεως, ἀρκούμεθα ὅμως μόνον, ἵνα λάβωσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται ἰδέαν τινὰ αὐτῆς, νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἠνοίχθη κατ' ὀλοκληρίαν ἡ γαστήρ τῆς πασχούσης, ἀφῆρθη δ' εἰς αὐτῆς νεφρὸς, ἐξετοπισθῆ τὸ πάγκρεας καὶ ταῦτα πάντα διὰ νὰ ἐξαχθῇ μεγάλη τις καὶ ἐπιμήκης δερματοειδὴς κύστις, περιέχουσα 10 περίπου χιλιόγραμμα λίπου. Τὸ δὲ θαυμασιώτερον εἶνε ὅτι μετ' ἑλα ταῦτα ἡ ἀσθενὴς ἀνέρωσε μετὰ 5 ἑβδομάδων νοσηλείαν ἐντελῶς καὶ ἀφῆκε κατ' ὀλοκληρίαν ὑγιὴς τὴν Κλινικὴν.

Πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Βραβιλίας Ἀδὸν Πέτρον, διατρίβοντα ἐν Παρισίοις, προσῆλθεν, ὡς διηγεῖται ἡ βιενναῖα „Γενικὴ Ἐφημερίς,“ ὁ ἐκδότης γαλλικοῦ τινος ἐπιστημονικοῦ φύλλου καὶ τὸν παρεκάλεσε ν' ἀναλάβῃ καὶ αὐτὸς μέρος τῆς συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ ὡς τακτικὸς συνεργάτης καὶ ν' ἀποστείλῃ ἐκ Βραβιλίας ἀναποκρίσεις περὶ σπουδαίων κυρίως ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων καὶ ἄλλων περιέργων φυσικῶν φαινομένων. Ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἀντέταξεν εἰς ταῦτα οὔτε ἀρνησιν οὔτε ἐπιφύλαξιν, ἀμέσως δ' ὑπεσχέθη, ὅτι θὰ προσπαθῆσῃ διὰ πολλῆς ἐπιμελείας ν' ἀναποκριθῇ εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ ἐκδότη, τὸν ὅστιον ὅμως δὲν ἠρώτησε καὶ ἐρωτήσῃ καὶ περὶ τῆς δοθησομένης αὐτῷ ἀμοιβῆς, ἧτις καὶ ὠρίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνήθους ἐκδοτικοῦ τιμολογίου. Ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἐλησμονήσεν καὶ ἐρωτήσῃ, ἂν ὁ ἐκδότης ἐπιθυμῆ νὰ λαμβάνῃ, καὶ νὰ πληρῶνῃ ἐκτάκτως, ἐνοεῖται, καὶ τηλεγραφικὰς ἐνίοτε ἀνακοινώσεις, περὶ

τῶν ὁποίων ἐπίσης συνεφωνήθησαν τὰ δέοντα. Ὅταν δὲ ὁ ἐκδότης ἀπῆρχετο, ὁ Ἀδὸν Πέτρος εἶπεν αὐτῷ προσηκῶς: „Νὰ ἦσθε βέβαιος, ὅτι προθύμως ἤδελον παράσχει δωρεάν τὴν συνεργασίαν μου ὑπὲρ τοῦ ἀξιολόγου φύλλου Σας, τὸ ὅστιον τόσα καὶ τόσα μ' ἐδίδαξε μέχρι τοῦδε ὡς τακτικὸν ἀναγνώστην του, ἐὰν πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχον ἀποφασίσει νὰ διαδέτῃ τοὺς ἐκ τῆς συγγραμμικῆς ἐργασίας μου πόρους, ἔστω καὶ ἀσημάντους, πρὸς συντήρησιν Ὀρφανοτροφείου τινὸς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ μου.“

Τὸ εἶδος τοῦ χάρτου, τὸν ὅστιον ἐν Εὐρώπῃ χρησιμοποιοῦσιν εἰς ἐγγραφα ἐπίσημα καὶ ἄλλα χειρόγραφα μεγάλης σπουδαιότητος, ἔχει μὲν ἐνταῦθα ἰκανὴν σταθερότητα κατὰ τῶν κατστρεπτικῶν ἐπιδράσεων τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ τοῦ χρόνου, ἀπεδείχθη ὅμως ὅτι τὴν ἀρετὴν ταύτην δὲν διατηρεῖ καὶ εἰς τὸ θερμὸν κλίμα τῶν τροπικῶν, οὕτως ὥστε ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς Ἰνδίας ἠναγκάσθησαν παρ' ὅλην τὴν ἐξωτερικὴν καλλονὴν καὶ τὴν ἐφθηνίαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χάρτου, ὅστις ἀπὸ πολλοῦ εἰσῆλθη καὶ εἰς τὰς χώρας ἐκείνας, νὰ προτιμῶσιν αὐτὸς εἰς τοιαύτας περιπτώσεις τὸν παλαιὸν ἐντόπιον χάρτην, ἐπ' οὗ οἱ σοφοὶ Βραχμῶνες γράφουσι τὰ φιλολογικὰ τῆς Ἰνδοκρατικῆς γλώσσης προτόντα. Καὶ ἐκεῖ ὅμως ὑπάρχει κοινὸς τις χάρτης, ὅλος ἀνεπιτήδειος εἰς τὴν καθημερινὴν χρῆσιν, ἐπειδὴ ἔχων πολλὴν ἐν ἑαυτῷ ὀρυζαν, ἀπορροφᾷ τὸν χειμῶνα μετὰ ποσὸν ὑγρασίας, φθείρεται εὐκρίως καὶ καταβιβρώσεται ὑπὸ τῶν οὐαλιῶν, ἰδία τῶν λευκῶν λεγομένων μυρμηκῶν καὶ παντοειδῶν ἄλλων ἐντόμων. Ὅσαῦς ὅμως πρόκειται περὶ σπουδαίων ἐγγράφων καὶ ἰδίᾳ ἐπιστημονικῶν συγγραμῶν μεγάλης ἀξίας, οἱ ἰθαγενεῖς γράφουσι ἐπὶ χάρτου ἐμβαπτισμένου ἐντὸς δηλητηριώδους τινὸς διαλύσεως καὶ οὕτως ἰκανῶς προφυλαγμένου κατὰ πάσης ἐξωτερικῆς προσβολῆς. Ἐν Βεναρῆς π. χ. φυλάσσεται καὶ μέχρι τοῦδε ἄριστα διατηρεῖται χειρόγραφόν τι, ἔχον ἡλικίαν πλέον τῶν 500 ἐτῶν, διότι ἐγράφη ἐν ἔτει 1310. Ὁ χάρτης οὗτος πρὶν ἢ ἡλιανθῆ τίθεται ἐπὶ ἰκανὴν ὥραν ἐντὸς πυκνῆς διαλύσεως κιντρίνου ἀρσενικοῦ, περιουσίας καὶ ἄλλας φυτικῆς οὐσίας. Σπανίως μεταχειρίζονται λευκὸν ἀρσενικόν, ἐν τῇ διαλύσει τοῦ ὁποῖου ἐγγέουσι καὶ κόμην, ἐκ φύλλων ἀκακίας παρεσκευασμένον. Ἐπιστημονικὸς τις σύλλογος, ἰδρυθεὶς καὶ ἀποτελούμενος ὑπὸ ἄγγλων ἐν Καλικούττα, ὀνομαζόμενος δὲ „Ἀσιατικὴ Ἐταιρία“ ἔχει ὑπὸ τὴν κατοχὴν του Κεϊδικῆς τινος, γραφέντας ἀπὸ τοῦ 1820—1830 ἐπὶ εὐρωπαϊκοῦ χάρτου ἔχοντας δὲ ἴδη, μετὰ παρέλευσιν μολὲς ἡμισείας ἑκατονταετηρίδος, πλείστα ὅσα ἔχνη φθορᾶς καὶ σαρκίως. Ἀπ' ἐναντίας δὲ τὰ χειρόγραφα, τὰ ὅστια ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος αἰῶνος ἀνεγράφησαν ἐπὶ ἀρσενικοῦ χάρτου χάριν τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ College ἐν Fort William, διατηροῦνται εἰς ἐτι ἐντελῶς ἀλώβητα καὶ ἀκέραια.

BIBLIΟΘΗΚΗ.

- **Neuer Commentar über die Genesis** von Prof. Fr. Delitzsch. (V, 554.) Τυμ. 16 φράγκ.
- **Der chronologische Rhythmus des Alten Testaments** von Dr. Harmuth. Eine historisch-philosophische Studie. (50 S.) Τυμ. 1 1/2 φράγκ.
- **Analecta Xenophontea** von Dr. Hartman. (VII, 405.) Τυμ. 14 φράγκ.
- **Herodot's Perserkriege.** Griechischer Text mit erklärenden Anmerkungen für den Schulgebrauch von Prof. Hintner. 1. Theil. 2. verbesserte Auflage. (XVI, 115.) Τυμ. 2 φράγκ.
- **Homer's Odyssee,** erklärt von J. U. Faesi. 4. Band. Gesang XIX—XXIV. 7. Auflage besorgt von Dr. Renner (232.) Τυμ. 2 1/2 φράγκ.
- **Das Neue Testament, griechisch mit kurzem Commentar nach Dr. M. L. de Wette.** 1. Theil. 2. Hälfte enthält das 4. Evangelium und die Apostelgeschichte. (VI, 358—618.) Τυμ. 8 φράγκ.
- **Handbuch der römischen Alterthümer** von Th. Mommsen und J. Marquardt. 3. Band. I. Abtheilung. (832.) Τυμ. 20 φράγκ.
- **Bismarck und Russland.** Enthüllungen über die Beziehungen Deutschlands und Russlands von 1859 bis heute. (268 S.) Τυμ. 4 φράγκ.
- **Corpus inscriptionum atticarum consilio et auctoritate academiae litterarum regiae borussicae editum.** Vol. IV supplementa complexi partis I fasc. 2, supplementarum vol. I partem 2 continens. (S. 57—132.) Τυμ. 9 φράγκ.
- **Dissertationes philologicae Halenses.** Vol. VIII. (VII, 292.) Τυμ. 9 φράγκ.
- **De enuntiatorum condicionalium apud Aristophanem fermis et usu** von F. Petri. (62.) Τυμ. 2 φράγκ.
- **Die Vorstellung des Dinges auf Grund der Erfahrung** von Dr. Loewy. (III, 275.)
- **Elfes, Aristotelis doctrina de mente humana en commentariorum graecorum sententiis eruta Pars I.** (47.) Τυμ. 3 φράγκ.
- **Scholien zur Sphaerik des Theodosius** von Hultsch. (66.) Τυμ. 5 φράγκ.

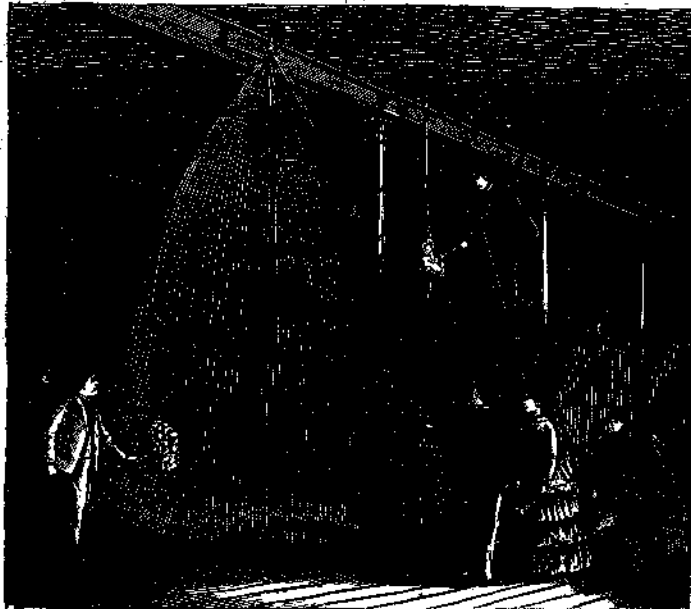
ΝΕΟΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΝ ΠΕΙΡΑΜΑ.

Ἐν Ἀμερικῇ ἐγένοντο ἀρτίως διάφορα καὶ ποικίλα πειράματα, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἀνάγονται εἰς τὰ περίεργα φαινόμενα τῆς αἰνιγματώδους δυνάμεως τῆς φύσεως, τὴν ὁποῖαν ἀποκαλοῦμεν ἠλεκτρισμόν. Ἡ ἀπ' ἀλλήλων διάστασις τῶν ἠλεκτρισμένων σφαιριδίων αὐταῖς ἢ μεταξήνων νημάτων καὶ ὁ ἠλεκτρισμός τῆς ἀνθρωπίνης κόμης διὰ τοῦ κτενίσματος εἶνε γνωστὰ καὶ συνηθῆ πλέον πειράματα. Ἦδη ἕκαμον διὰ τῶν ἐξ ελαστικοῦ κόμμεως σχοινίων λίαν ἐνδιαφέροντα πειράματα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τόσῳ μᾶλλον περισσοτέρην σπουδαιότητα, καθ' ἕσον τὰ σχοινία ταῦτα ἀπαξ ἀπορροφήσαντ' αὐτὸ ἠλεκτρικὸν βευστόν κρατοῦσι καὶ φυλάττουσι αὐτὸ ἐπὶ μακρὸν σχετικῶς χρόνου διάστημα.

Ὁ ἰδιοκτήτης ἐργοστασίου αορτήρων (τετρακλίδων) περισκελίδων, ἐν ᾧ κυρίως κατασκευάζονται σχοινία ἐκ κόμμεως, παρετήρησεν ὅτι αἱ ἴνες αὐτῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ περιστάσεις ἀποδοῦντο ἀμοιβαίως. Ἠρχισαί λοιπὸν νὰ παρακολουθῇ μετ' ἐπιστάσιος τὸ περιεργοντοῦτο φαινόμενον, ἐπανελάβην ὁ ἴδιος πολλάκις τὸ πείραμα καὶ κατέληξεν εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα. Τοιαῦτα σχοινία ἐκ κόμμεως, ἔχοντα μῆκος δεκαεπτὰ ποδῶν καὶ πάχος ἴσον πρὸς τὸ 1/16, ἐνὸς δακτύλου ἀνηρτήθησαν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς τοῦ δωματίου, κατόπιν ἀερίσθησαν διὰ τινος ἀνεμιστηρίου (ρίπιδίου) ἐκ πετρῶν καὶ οὕτως ἠλεκτρίσθησαν. Τὰ διάφορα νημάτα ἀρίταντο ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὰς διαφόρους φορὰς τοῦ ριπιδίου, ἕως οὗ ἐπιτέλους ἀδύνατον πλέον κατέστη νὰ τὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν προτέραν ἥρεμον θέσιν των χωρὶς νὰ τὰ συλλάβωσι βίαιως διὰ τῆς χειρός. Ἐάν τις ἐπιησίαζε πρὸς αὐτὰ, ἀμέσως ἐφέροντο καὶ προσκολλή-

λάντο ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἀπαξ ἠλεκτρίζομενα κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον τὰ σχοινία ταῦτα διατηροῦσι, καὶ μάλιστα ἐὰν ὁ καιρὸς ᾖ ξηρὸς, ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὴν ἐνέργειαν ταύτην, τὴν ὁποῖαν ὅμως αἰσθῶραι χάνουσι ἅμα ὡς ἐγγίσωσι τὸ ἔδαφος ἢ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.

— Πρὸ τινων ἐτῶν οὐκ ὀλίγος ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ δι' ἐλαίου κατευνασμοῦ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, πράγματος γνωστοῦ καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀρχαϊκότητος, ἀλλ' ὀλίγον ἐξετασθέντος ὑπ' αὐτῶν. Ἐπεχειρήσαν λοιπὸν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους διάφορα καὶ πολλὰ πειράματα καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξήγαγον πραγματικῶς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐλάχιστον σχετικῶς ποσὸν ἐλαίου ἀρκεῖ νὰ μετριάσῃ τὴν δύναμιν τῶν θαλασσίων κυμάτων καὶ τὴν τρικυμιώδη θάλασσαν νὰ καθησυχάσῃ εἰς τόσον βαθμὸν, ὥστε νὰ μὴ ᾖ πλέον ἐπικίνδυνος εἰς τὰ κατὰ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων παλαιόταν πλοῖα. Περὶ τοῦ φαινομένου τούτου ἐγράψαμεν καὶ ἄλλοτε ἐν ταῖς στήλαις τῆς „Κλειῦς“ ὀλίγα τινά, ἦδη δὲ προσθέτομεν ὅτι ὁ γάλλος ἀντιναύαρχος G. Cloué ἐπὶ τῇ βάσει ὑπερδιακοσίων ἐκθέσεων ἐπεχείρησε νὰ ὑπολογίσῃ καὶ τὸ πρὸς καθησυχασιν τῶν κυμάτων ἀναγκαῖον ποσὸν ἐλαίου. Κατ' αὐτὸν πλοῖόν τι διανύει ἐντός ὥρας 18,250 μέτρων ἀπόστασιν καὶ τὸ ἐκ τῶν κλειρῶν τοῦ ἀποστάζον ἐλαίου καλύπτει τὴν θάλασσαν μέχρι 10 μέτρων πλάτους. Ὡστε 2,20 λίτραι ἐλαίου ἀρκοῦσι νὰ λαθῶσωσι θαλασσίαν ἐπιφάνειαν 182,500 τετρ. μέτρ. Ἐνεῦθεν δύναται τις εὐκόλως νὰ ὑπολογίσῃ καὶ τὸ „πάχος“ τοῦ τῆν θάλασσαν καλύπτοντος ἐλαϊώδους στρώματος. Ἀλλὰ τὸ „πάχος“ τοῦτο εἶνε τόσῳ μικρὸν ὥστε ἀμφιβάλλει τις καὶ νὰ τὸ γράψῃ μένον εὐρέθῃ δηλαδὴ ἴσον πρὸς 1/10000 ὑποχιλίωμ!

Πειράματι ἐπὶ τῆς ἐνέργειας τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

καὶ τὸν ἀνωτέρω τρόπον τὰ σχοινία ταῦτα διατηροῦσι, καὶ μάλιστα ἐὰν ὁ καιρὸς ᾖ ξηρὸς, ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὴν ἐνέργειαν ταύτην, τὴν ὁποῖαν ὅμως αἰσθῶραι χάνουσι ἅμα ὡς ἐγγίσωσι τὸ ἔδαφος ἢ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.

κκ. Ἀδ. Α. εἰς Κωνσταντινούπολιν, Δ. Π. εἰς Τεργέστην, Γ. Α. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Θ. Β. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα ἡμῖν νέον συνδρομητὴν ἐν Σέρραις ἀπεστείλαμεν ὑπὸ τὴν γνωστὴν διεύθυνσιν. Εἰς τὸ ἐξῆς δ' αἰζηθῆ καὶ τὸ πρὸς ὑμᾶς ἀποστελλόμενον ποσόν. — κ. Π. Ε. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς. — κ. Α. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Πρὸς τοὺς ὑποδειχθέντας ἀπεστείλαμεν, περὶ δὲ τῶν

λοιπῶν Σᾶς ἐγράψαμεν τὰ δέοντα. — κ. Α. εἰς Μάλγαρα. Σᾶς ἀπεστάλησαν. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι δὲν θὰ λησμονήσῃτε καὶ τὰ λοιπὰ. — κ. Γ. Ζ. Γ. εἰς Μιτυλήνην. Ἀπεστείλαμεν τὰ δειγμάτα λυπούμεθα δὲ ὅτι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πρᾶξωμεν τοῦτο ἐνωρίτερον. — κ. Γ. Γ. Ἀρχ. εἰς Πέστην. Καίτοι ἐν τῇ προηγουμένῳ ἀριθμῷ δὲ ἠδυνήθημεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν γνωστὴν εἰκόνα, ἐν τούτοις προσεχῶς ἐλπίζομεν νὰ τὸ κατορθώσωμεν. — κ. Ι. Μ. εἰς Λευκωσίαν. Ἐλάβομεν τὸ ἐπισκεπτή-

ριὸν Σας καὶ λυπούμεθα διὰ τὸ ἀγγέλιμα. — Διεύθυνσιν „Κωνσταντινουπόλεως“ εἰς Κωνηπολιν Ἡ ἐπιστολή Σας ἐβράδυνε νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖράς μας, ἐπειδὴ ἦν ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένη ἄλλη διεύθυνσις. Ἐν τούτοις ἐγκαίρως θὰ φροντίσωμεν τὰ δέοντα. — κ. Α. Γ. Μ. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἐλάβομεν ὑπὸ σημείωσιν τὴν νέαν Σας διεύθυνσιν, καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὸ ὑποδειχθέν ἡμῖν πρόσωπον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Παῦλος Καλλιγᾶς. — Ἑλληνικὰ δράματα ὑπὸ Ο' Ι. (συνέχεια καὶ τέλος). — Φυλλίδας καὶ Χαριτῶ (Διήγημα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαϊκότητος — συνέχεια). — Ἀθηναϊκὰ Χρονικά ὑπὸ Ἀριστοτέλους Π. Κουρτίδου. — Πινακοθήκη, ἥτοι ἐρμηνεῖα τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Οἱ ἐν Λαυσίᾳ Ἕλληνας φοιτηταὶ καὶ ἡ Α. Υ. διάδοχος μας. — Ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ νέου Πρωτάνειος. — Ἐξωτερικὴ Ἐπιθεώρησις ἐν Παρισίοις. — Κυρία διχηγόρος. — Ὁ τάφος τοῦ Σωτήρος ἐν Ἱερουσαλήμ. — Αἰσθηματικαὶ παραφοραὶ τοῦ Βίσιμαρι. — Φανασιοπληξία ἰταλίδων.) — Ἐπιστήμη καὶ καλλιτεχνία. (Πρόδοι τῆς χειρουργικῆς ἐν Γερμανίᾳ. — Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Βραυσίας συνεργάτης περιοδικῶ. — Τὸ ἀρσενικὸν ἐν τῷ χάρτῃ) — Βιβλιοθήκη. — Νέον ἠλεκτρικὸν πείραμα (μετὰ εἰκόνας). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Παῦλος Καλλιγᾶς (ἐν σελ. 321). — Ἀθηνῶν. Εἰκὼν ὑπὸ de Geetere (ἐν σελ. 325). — Λεῖα ἀρπακτικῶν ὀρνέων (ἐν σελ. 329). — Ἀετὸς καὶ τὸ θῆραμά του (ἐν σελ. 332).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λαυσίᾳ. — Χάρτες ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελέων Frey & Sening, ἐν Λαυσίᾳ.